

Jungtinių Valstijų karo atašė į Lietuvą atvedė tėvo pėdsakai

Tomui Alksniniui teko skraidyti žvalgybiniu lėktuvu „P3 Orion“.

Lietuvos išeivio, JAV jūrų karininko sūnus Tomas Alksninis, prezidento Bill Clinton dar 1999 metais paaugštintas į komandorus, šią vasarą JAV ambasadoje Vilniuje pradėjo eiti karinių jūrų pajėgų atašė pareigas. Pokalbį su juo paskelbė „Lietuvos žinios“.

Komandoras T. Alksninis ir jo šeima Lietuvoje planuoja gyventi trejus metus. Nuo liepos vidurio karininkas daug laiko praleidžia darbe, stiprindamas dviejų šalių karinį bendradarbiavimą, žmona Beverly triūsia namie, o septynerių dukrų Kelly ir trejų sūnų Algirdas jau trečia savaitė krenta mokslus Tarptautinėje Amerikos mokykloje. Duodamas interviu „Lietuvos žinios“ T. Alksninis

dalijosi pirmaisiais įspūdžiais ir ateities planais.

— **Kaip jaučiatės paskirtas tarnauti Lietuvoje? Kaip į šią žinią reagavo žmona ir kiti šeimos nariai?**

— Mums visiems labai smagu, kad atsirado proga gyventi ir dirbti Lietuvoje. Visą savo gyvenimą apie tai svajoju. Mano žmonai buvo labai smalsu pamatyti Lietuvą. Ji amerikietė ir dar prieš atvykdamą čia pradėjo mokytis lietuvių kalbos.

— **Kuo Jūsų šeimos nariai mūsų šalyje užsiima?**

— Vaikai pradėjo lankyti mokyklą, o žmona turi daug rūpesčių naujuose namuose. Ką tik iš JAV atkeliavo mūsų daiktai, tad vis dar krausto-

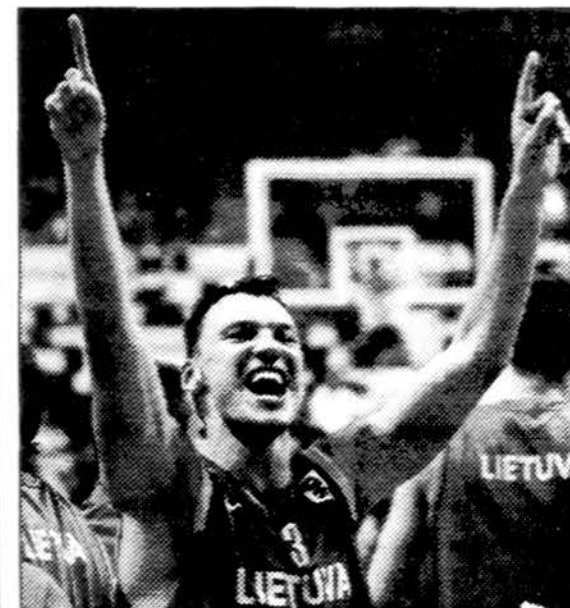
mės.

— **Kada pirmą kartą lankėtės Lietuvoje? Kaip tuomet išivaizdavote tėvų gimtinę?**

— Atvykau 1999 metais drauge su tėvais. Per 12 dienų apkeleivome beveik visą Lietuvą — buvome Trakuose, Kaune, Klaipėdoje, Nidoje, Šiauliuose. Tikrai nežinojau, ką rasiu čia atvykęs. Mačiau nuotraukų, girdėjau apie žmonių gyvenimą, tačiau realiai negalėjau jo išivaizduoti. Atvažiavus viskas buvo šaunu. Labai džiaugėmės tuo, ką pavyko pamatyti. Mama Dana pirmą kartą tėviškoje lankėsi dar sovietmečiu, 1988-aisiais.

— **Gal atskleistumėte svarbiausius biografijos faktus? Kur gimėte, mokėtės?**

— Gimiau ir šešias pirmąsias savaites gyvenau North Carolina. Netrukus šeima persikėlė į Massachusetts valstiją. Joje gyvenome, kol sulaukiau vienuolikos. Ten veikė stipri Lietuvių Bendruomenė. Penkerius metus kiekvieną penktadienio vakarą lankiau lietuvišką mokyklą. Vėliau išsikėlėme į Floridą miestą. Čia baigia mokyklą ir išvykau studijuoti į New York valstijoje įsikūrusį Politechnikos institutą. Čia ir prasidėjo jūrų laivyno karininko karjera. Pradėjau dirbti, karinių jūrų pajėgų aviacijos mokykloje Floridoje mokiausi skraidyti. Nors priklausiau laivynui, mano sritis buvo aviacija. Tarnavau lėktuvnešyje. Pradėjo saugumo misijos Graikijoje, Japonijoje, Ispanijoje. Pradėjau skraidyti žvalgybiniu lėktuvu „P3 Orion“.

Š. Jasikevičius džiaugiasi po pergalės prieš graikus. EPA/ELTA nuotr.

Krepšininkams — Europos čempionato bronzą

Madridas, rugsėjo 16-17 d. (ELTA) — Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė iškovojo Ispanijoje vykstančio Europos čempionato bronzos medalius, rungtynėse dėl trečiosios vietos sekmadienį 78:69 įveikusi 2005 metų Senojo žemyno pirmenybių nugalėtoją Graikijos komandą.

Lietuviams taip pat atiteko kėlialapis į 2008 metų Beidžingo olimpinės žaidynes.

Mūsų šalies komandoje rezultatyviausiai žaidė Kšištofas Lavrinovičius, pelnęs 19 taškų. Linas Kleiza (8 atkovoti kamuoliai) ir Ramūnas Šiškauskas (5 rezultatyvūs perdavimai) surinko po 13 taškų. Šarūnas Jasikevičius pridėjo

Nukelta į 6 psl.

PERIODICALS

S52 P8 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

*****ORIGIN MIXED ADC 604

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-17-07

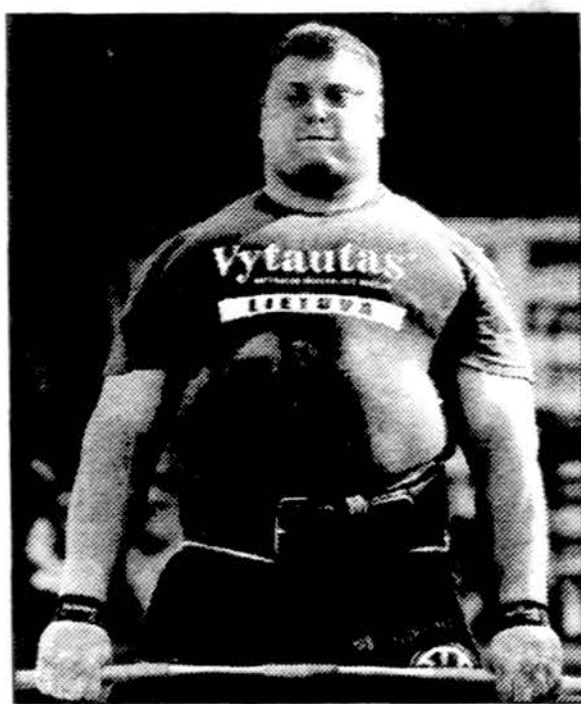
OOO

Šiame numeryje:

- Sveikatos klausimais. Akmenys tulžies pūslėje (p. 2)
- Lydi šventadienis (p. 3)
- Tautodailė Šiaurės Amerikoje (p. 4)
- Lietuvių Tautodailės Institutui — 30 metų (p. 5)
- Lietuvos savaitė (p. 6)
- Lietuvių telkiniuose. K. Miklo 85-erių metų sukaktis (p. 8)
- Uolos, opalai ir kupranugariai (1) (p. 9)
- D. Mataitienė — 47-eri metai kūrybos (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.49 LT
1 EUR — 3.45 LT

Ž. Savickas — nebe stipriausias

Žydrūnas Savickas. Aliaus Koroliovo (ELTA) nuotr.

Seulas, rugsėjo 17 d. (ELTA) — Praėjusį šeštadienį Lietuvos sporto gerbėjai jau praminė „juodoju“. Tą dieną mūsų krepšinio rinktinė pralaimėjo ypač nemėgstamam prieš-

ninkui — Rusijos komandai. Tą pačią dieną Lietuvos galiūnui Žydrūnui Savickui nepavyko apginti pasaulio čempiono titulo. Pietų Korėjoje vykusio pasaulio galiūnų čempionato finale 32-ųjų metų vilnietis užėmė trečiąją vietą ir neteko stipriausio pasaulio žmogaus vardo.

Beje, po pirmosios varžybų dienos Lietuvos atstovas buvo tik šeštąs. Vėliau Ž. Savickas laimėjo dvi iš keturių rungčių, o vienoje iš jų — maksimalaus svorio Apolono ašies išspaudimo — mūsų šalis įveikė 200 kg svorį ir pasiekė pasaulio rekordą.

Pasaulio čempionu po trejų metų pertraukos tapo ukrainietis Vasilij Virastiuk, pelnęs 57,5 taško. Antrąją vietą užėmė penkiais taškais mažiau surinkęs Rusijos atstovas Michail Kokliajev.

Kitas Lietuvos galiūnas Vidas Blekaitis užėmė šeštąją, o Saulius Brusokas — devintąją vietas.

Finale dalyvavo 12 stipriuolių.

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Akmenys tulžies pūslėje. Ar operacija geriausia išeitis?

Tulžies pūslės akmenligė itin dažna liga. Net 40 proc. vyresnių nei 60 metų amžiaus moterų tulžies pūslėje aptinkama akmenų. Tai dažniausia lėtinė pilvo organų liga, dėl kurios operuojami ligoniniai. Tulžies pūslėje susidarę akmenukai būna dvejopi – cholesteroliniai ir pigmentiniai. Daugiausia – 80 proc. – akmenų būna susidarę iš cholesterolio. Taigi, ar visada reikia operuoti?

Tulžies pūslės akmenligei turi įtakos amžius, lytis (moteris serga dažniau), hormonų balansas, medžiagų apykaitos sutrikimai, mityba (badavimas, daug cholesterolio ir mažai skaidulų turinčio maisto vartojimas) ir kt. Dėl šių priežasčių didėja tulžies klampumas, sutrinka jos rūgščių apykaita ir motorika, tulžis ilgiau lieka pūslėje, iškrenta nuosėdomis, kurių daugėjant susidaro akmenų.

Liga gali būti gydoma tirpinant akmenis vaistais, skaldant juos (ekstrakorporinė litotripsija) arba operuojant. Kiekvienas šių būdų turi savų ypatumų.

Ligos gydymas vaistais

Tirpinant akmenis vaistais gerų rezultatų pasiekama tik tuomet, kai tulžies pūslėje susidarę akmenukai nėra dideli ir ne itin sukietai. Taigi puikių rezultatų gali tikėtis tos moters, kurioms akmenukai susiformavo nėštumo metu. Kodėl visiems kitiems asmenims, gydomiems šiuo būdu, derėtų ilgiau laukti trokštamo rezultato? Tulžies pūslės akmenys formuojasi pamažu ir pradžioje dažniausiai jokių simptomų nesukelia, todėl dažniausiai jie diagnozuojami atsitiktinai, tai reiškia, kad dažniausiai jie jau būna ganėtinai sukietai.

Jei akmenys nesukėlė komplikacijų, neužkemša išėjimo iš tulžies pūslės, yra nedideli, nesukalkėję (sudaryti iš cholesterolio) ir jų nedaug, galima juos tirpdyti vaistais (ursodezoksicholio arba chenodezoksicholio rūgštimi). Tačiau apčiuopiamų gydymo rezultatų nederėtų tikėtis anksčiau nei po 1–1,5 metų (nuolat vartojant minėtų vaistų). Be to, šis gydymas neužtikrina, kad, ateityje tulžies pūslės akmenligė daugiau jūsų nevargins. Statistiškai paskaičiuota,

Daržovės valgyti visada sveika!

kad, pasirinkus šį gydymo metodą, net 50 procentų atvejų liga pasikartoja. Gydymas vaistais nepašalina akmenų susidarymo priežasčių, neapsaugo nuo dieglių ir nesumažina galimų komplikacijų tikimybės.

Akmenis mėginta tirpdyti ir tiesiogiai, t.y. kontroliuojant ultragarsu į tulžies pūslę vietiškai suleidus vaistų, tačiau šis gydymo metodas nebuvo pakankamai veiksmingas.

Akmenų skaldymas

Dar vienas konservatyvus gydymo metodas – litotripsija, t.y. akmenų skaldymas. Deja, taikant jį galimos komplikacijos, t.y. tulžies latakose gali įstrigti akmenukų skeveldros, užkimšti juos, sukelti mechaninę geltą, pankreatitą ir pan.

Diskusijos nutilo atsiradus minimaliai invaziniam chirurgijos metodui – laparoskopinei chirurgijai. Nors konservatyvus gydymo iki galo dar neatsisakyta, bet operacija laikoma optimaliausiu gydymo metodu.

Operacija

Laparoskopinės operacijos metu neatveriamą visą pilvo ertmę plačiu pjūviu, tulžies pūslę pašalinama pro mažus pjūvelius.

10–15 proc. operuotų pacientų pasireiškia pocholecistektominis sindromas, t.y. prieš operaciją varginęs skausmas išlieka ir po jos, tik kiek silpnesnis. Šiam sindromui priskiriami ir pojūčiai, atsiradę pašalinus tulžies pūslę: skausmas po dešiniu juosmens, atsirūgimas karkaus skonio turiniu ir pan. Tiesa, pastebėta, kad šie pojūčiai dažniau vargina tuos asmenis, kuriems operacijos tenka laukti ilgesnį laiką. Tai siejama su operacijos laukiančio asmens patiriamu stresu ir su juo susijusiais organizmo pokyčiais.

Beje, reikėtų paminėti, kad tulžį gamina ne tulžies pūslė, o kepenys, todėl virškinimui reikalinga tulžis į žarnyną patenka ir pašalinus tulžies pūslę.

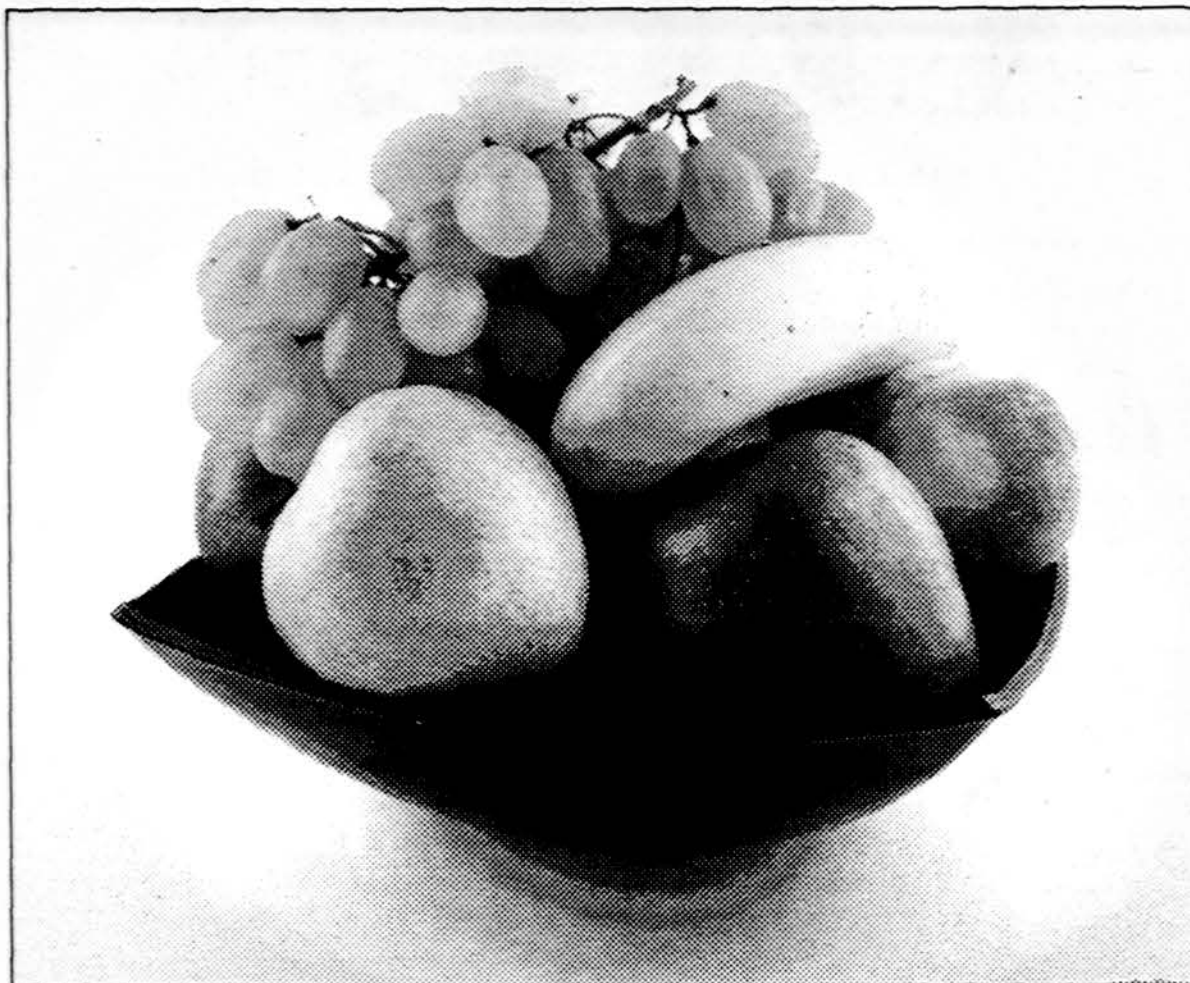
Mityba sergant tulžies pūslės akmenlige

Pasaulinė sveikatos organizacija praneša: kas 10 žmogus pasaulyje serga tulžies pūslės akmenlige. Taigi kas dešimtas žmogus, beje, didesnį jų dalis – moteris, galvoja: ką valgyti? Mityba ir gyvenama reikėtų susirūpinti ne tada, kai akmenų jau atsirado, bet iš anksto. Toliau pateikiami patarimai tinka ir norintiesiems išvengti tulžies pūslės akmenligės, ir jau ja sergantiems.

Nėra dietos, apsaugančios nuo tulžies pūslės akmenligės, tačiau jūs galite sumažinti tulžies pūslės akmenų atsiradimo riziką. Tos pačios taisyklės galioja ir jau sergantiems šia liga.

• Ribokite suvartojamų riebalų kiekį.

• Koreguokite kūno svorį (antsvorio turintys asmenys šia liga serga dažniau).

Vartokite daugiau vaisių.

• Venkite vidurių užkietėjimo.

• Nepiktnaudžiaukite baltymingais maisto produktais. Per didelis suvartojamų baltymų kiekis skatina susidaryti daug cholesterolio tulžyje. Bet ir neatsisakykite jų. Rekomenduojama paros baltymų norma – 2,1–2,8 oz (60–80 g).

• Pastebėta, kad gausus saldumynų ir cukraus vartojimas taip pat susijęs su padidėjusia rizika sirgti tulžies pūslės akmenlige.

• Maistas turi būti ne keptas, bet virtas, troškintas.

• Mėsą patariama valgyti neriebią, geriau maltą, žuvis taip pat turi būti neriebi. Taigi pamirškite kiaušieną ir rinkitės kalakutieną, veršieną ar triušieną.

• Atsisakykite lydyto sūrio, ieškokite sūrio, kuriame riebalų ne daugiau kaip 20–30 procentų, pieno produktus geriau pasirinkti liesus, t.y. ne daugiau kaip 10–15 proc. riebumo.

• Venkite produktų, kuriuose daug eterinių aliejų – česnakų, ridikų ir pan.

• Nevartokite ankštinių daržovių: pupų, pupelių, žirnių.

• Vartokite daugiau skaidulų turinčių maisto produktų: vaisių, daržovių, rupios duonos, kruopų ir pan.

• Gerkite daugiau skysčių.

• Valgykite dažnai, bet po nedaug. Rekomenduojama valgyti bent 5 kartus per dieną (taip sudaroma galimybė tulžiai nutekėti iš tulžies pūslės).

• Moterims, vartojančioms hormoninius kontraceptikus, rizika sirgti tulžies pūslės akmenlige smarkiai padidėja.

Kavos poveikis

Pasirodo, kava ne visada kenksminga. M. F. Leitzmann vadovaujama tyrėjų grupė nustatė, kad 3–4 kavos puodelius per dieną išgeriantiems vyrams net 40 procentų mažesnė tikimybė sirgti tulžies pūslės akmenlige. Tačiau perspėjama: prieš pradėdami tokią profilaktiką, būtinai pasitarkite su gydytoju, nes dideli kofeino kiekiai gali paūminti nemigos, opaligės, širdies ligų, panikos priepuolių simptomus. Vartokite produktus, kuriuose yra vitamino C, šis vitaminas dalyvauja procesuose,

kurių metu cholesterolis virsta tulžies rūgštimis. Beje, atsargai vartokite tulžies išsiskyrimą skatinančius produktus, pvz., kiaušinius, ir tokiu pat poveikiu pasižyminčias arbatas. Aktyviai susitraukiant tulžies pūslėje esantys akmenukai gali pajudėti iš savo vietos ir įstrigti latakuose.

Viktorija Matulevičienė
„Sveikas žmogus“

DRAUGAS (USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)
Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV
Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org
Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė – Aldona Žemaitytė
aldaze@gmail.com
Moderatoriai – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisydo savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

LYDI ŠVENTADIENIS

XXIV Eilinė savaitė — Teisiųjų išgelbėjimas

Pas Jėzų rinkdavosi visokie muitininkai ir nusidėjėliai jo pasiklausyti. O fariziejai ir Rašto aiškintojai murmėdavo: „Šitas priima nusidėjėlius ir su jais valgo“. Tuomet Jėzus pasakė jiems palyginimą: „Kas iš jūsų, turėdamas šimtą avių ir vienai nuklydus, nepalieka dykumoje devyniasdešimt devynių ir neieško pražuvusios, kolei suranda? Radęs su džiaugsmu dedasi ją ant pečių ir, sugrįžęs namo, susikviečia draugus bei kaimynus, sakydamas: 'Džiaukitės drauge su manimi! Radau savo pražuvėlę avį!' Sakau jums, taip ir danguje bus daugiau džiaugsmo dėl vieno atsivertusio nusidėjėlio negu dėl devyniasdešimt devynių teisiųjų, kuriems nereikia atsiversti. Arba kuri moteris, turėdama dešimtį drachmų ir vieną pametusi, neužsidega žiburio, nešluoja namų ir rūpestingai neieško, kolei suranda? Radusi ji susivadina drauges bei kaimynes ir sako: 'Džiaukitės su manimi, nes radau drachmą, kurią buvau pametusi'. Sakau jums, šitaip džiaugiasi Dievo angelai dėl vieno atsivertusio nusidėjėlio“ (C – Evangelija pagal Luką 15, 1-10).

Mons. Adolfo Grušo pamąstymas

Paprastai kalbame apie paklydėlę avį. Taip vadinamas ir šio sekmadienio Evangelijoje girdimas Jėzaus palyginimas, nors iš tiesų Išganytojas jame beveik nieko nekalba apie paklydusios avies likimą. Pagrindinis palyginimo veikėjas yra šeimininkas, kuris eina ieškoti savo nuosavybės. Čia kalbama ne apie ką kitą, kaip apie Dievą ir Jo gailestingumą, tačiau dauguma pamokslininkų šį pasakojimą pavertė jausmingu meilės romanu, kurį keliais žodžiais būtų galima nupaskoti taip: „Kartą gyveno vargšė, tačiau maištingo ir nepaklusnaus charakterio avis, kuri vieną dieną nuklydo nuo savo kaimenės ir nebepajėgė rasti kelio atgal. Tačiau jos šeimininkas, geras žmogus, jos ieškojo, surado ir parvedė atgal į avelę“. Išeina visai neblogo didaktinė istorija. Čia yra ir nepaklusnumas, kuris visuomet susilaukia bausmės, pasimetimas ir nelaimės, sąžinės priekaištai, bet galiausiai viskas baigiasi laimingai. Visi patenkinti, o ypač paklydusi avelė.

Iš tikrųjų nejučia šioje istorijoje ieškome vietos sau. Juk norisi padrąsinti save, kad, nepaisant mūsų nepaklusnumo, Dievas visuomet eis mūsų gelbėti, nors, tiesa, nepagalvojame, kad nelabai tokio gelbėjimo kartais ir nusipelnome. Laimei, tai palyginimas ne apie paklydusią avį, o apie šeimininką, turintį šimtą avių. Palyginimo žodžiais Jėzus aiškiai pasako klausytojams: jei kas turi šimtą avių, niekuomet nesutiks būti tik devyniasdešimt devynių avių šeimininku. Jis darys viską, kad tik surastų paklydusiąją. Jei to nebūtų, jis negalėtų būti laikomas vertu turėti nei šimto, nei dešimties avių, nes jis nebrangina to, ką turi. Tai yra jo nuosavybė, tam tikras vidinis ryšys, kurio niekaip neįmanoma atsisakyti. Jei žmogus to nevertina, vadinasi jam ir neįmanoma to turėti.

Tai labai žmogiškas pasakojimas, kuris dar labiau pritaikytinas Dievo atžvilgiu. Ryšys, jungiantis Dievą su jo kūrniais, yra milijonus kartų stipresnis, negu tas, kurį jaučia žmogus savo nuosavybei, tad ir Dievas niekuomet nesutiks tapti minėtu de-

vyniasdešimt devynių avių šeimininku. Jis niekuomet neieško, kad būtų sutrauktas Jo ryšys su bet kuriuo žmogumi. Jei Jam pritrūktų bent vieno žmogaus, Dievas negalėtų būti laimingas, nebūtų jokio džiaugsmo. Tada Jis matytų tik nuklydusią savo avį, o susidariusioje tuštumoje liktų tik nuvilta ir nesuprasta Dievo meilė, kuria niekas negalėtų pasinaudoti. Štai kodėl Viešpats, ieškodamas nusidėjėlių, dėjo visas pastangas ir tam nužengė į žemę. Štai kodėl Jis valgo ir geria su nusidėjėliais. Štai kodėl Jis atkakliai ieško paklydusių, kol juos suranda, nes tokiu būdu Dievas parodo savo dieviškumą.

Jis negali palikti nė vieno žmogaus be savo meilės ir gailestingumo. Jei kaimenės šeimininkas sakytų, kad vienos avies dingimas nevertas dėmesio, kad jam užteks likusių devyniasdešimt devynių ir kad tuo blogiau paklydėlei, tuo tik paliudytų, kad jis apskritai nebrangina nė vienos kaimenės avies. Kitą dieną toks šeimininkas liks su devyniasdešimt aštuoniomis, dar kitą – su devyniasdešimt septyniomis, tol kol avelė liks tuščia. Jei Dievas atsisakytų nusidėjėlių, kurie paliko Jį, Jis irgi taptų tuščio dangaus Dievu. Jei Dievui nerūpėtų bent vienas žmogus, Jo karalystė būtų tuščia. Tai reiškia, kad, jei Dievas paliktų bent vieną muitininką ar nusidėjėlį, Kristui painius klausimus užduodantys fariziejai ir Rašto aiškintojai taip pat nerastų sau vietos Dievo širdyje.

Bent vienas pamirštas žmogus — ir Dievo gailestingumo tinklas būtų sutrauktas, bent vienas atstumtas ar paliktas žmogus — ir Dievo meilės užtvankoje atsirastų plyšys, per kurį veržtųsi pykčio ir neivilties bangos. Bent vienas Dievo pamirštas kūriny — ir pats kryžius, ant kurio kenčia vienintelis Pamirštasis, būtų atmetas. Dievas yra gailestingas, o tai reiškia, kad Jis niekada nepaliks žmonių. Drauge tai ir garantija mums: jei Dievas ieško nusidėjėlių, tai reiškia, kad būsimie išgelbėti ir mes... „atpirktieji“.

Pagal „Vatikano radiją“ parengė
N. Šmerauskas

Paistalai

PETRAS KATINAS

Naujojoje Lietuvos Seimo posėdžių salėje, kurią Seimo vadovai – pirmininkas Viktoras Muntianas ir faktiškai „diriguojantis paradui“ jo pirmasis pavaduotojas, nepakeičiamas partinės nomenklatūros kadras Česlovas Juršėnas — pavadino pačia gražiausia visoje Europos Sąjungoje, prasidėjo rudens sesija. Tiesa, visi pripažįsta, kad šios sesijos darbas, jeigu ji taip būtų galima pavadinti, bus tik aršios rinkiminės kampanijos pradžia. Išgirsime ne tik gausybę tuščių paistalų, bet ir pažadų visus Lietuvos žmones padaryti milijonieriais. Kaip žadėjo suvirintojas iš Archangelok — per 11 ar 111 dienų. Ko gero, šie skaičiai bus dar sutrumpinti. Ir socialdemokratai, ir „valstiečiai“, „darbiečiai“, jau nekalbant apie paksininkus, iš anksto skelbia apie savo pergalę. Net ir prie nomenklatūrinės-oligarchinės valdžios prisijungę liberalcentristai — net ir tie šneka apie tai. Faktiškai opozicijoje įsigalėjusiai ir triumfuojančiai nomenklatūrai bando priešintis tikrai viena partija — Tėvynės sąjunga. Nors partijų prirregistruota per 30, beveik visos jos — tos pačios, „amžinai gyvosios“, prielipos.

O savo prorusiškumu tą „amžinai gyvąją“ lenkia draugės Kazimiro Prunskienės „valstiečiai“, jau nekalbant apie „darbiečius“. Štai čia ir yra didžiausias pavojus mūsų valstybei. Nuolankumas, net keliaklupsčiavimas prieš Maskvą darosi kasdieniniu reiškiniu. Partijos vadas ir premjeras G. Kirkilas tą lankstymąsi prieš Kremliaus valdomą „Gazprom“ ir kitas energetines pabaisas aiškina, jog tai tėra verslas, o ne kokia nors politika. Nežinia, kam skirti tokie samprotavimai. Juk normalus protaujantis žmogus puikiai žino, kad Rusija nieko nedaro šiaip sau, jokia labdara neužiima. Juk ne kas kitas, o pats prezidentas V. Putin pareiškė, kad Rusija užvaldys ne tik Europą, bet ir kur kas daugiau, ne tankais ir kalašnikovais, o energetiniais ištekliais — nafta ir dujomis. Tad ne jau Lietuvos ministras pirmininkas visus laiko absoliučiais kvailiais? Deja, matant balsavimų rezultatus, pakankamai akivaizdu, jog politinė bėraštystė apėmė didelę visuomenės dalį. Ir kaip neapims, jeigu ne tik vietiniai rusai, bet ir liūdnojo Vilnijos krašto tuteišai semiasi informacijos iš TV kanalų. Kita vertus, brutali, pusiau pornografinė informacija, kurią kasdien kiša Lietuvos komercinės televizijos, dar labiau skurdina žmonių protus, jų mąstymą.

Kunigas, šventinės naująją Seimo posėdžių salę, linkėjo „neįsileisti į ją piktojo“, tai yra — šėtono. Tačiau bent jau dabartiniame mūsų Seime tų „piktųjų“ — nors vežimu vežk. Pakanka tik pažvelgti į Prunskienės, Pakso, jau nekalbant apie V. Uspaskicho gvardiją ar pertekusių milijonais socialdemokratų, „darbo žmonių gynėjų“ gretas, tokių, kaip buvę partiniai funkcionieriai B. Bradauskas ar J. Jagminas, ir viskas aišku kaip ant delno. Todėl laukti, kad modernioje ir naujojoje posėdžių salėje, kainavusioje mokesčių mokėtojams beveik 60 mln. litų, prasidės valstybei naudingas darbas — tuščios viltys.

Galima paminėti, kad prasidėjus neregėtam brangymečiui, kai maisto produktai šuoliais brangsta kone kasdien, mūsų Statistikos departamentas, pasinaudodamas sovietmečio patirtimi, trimituoja, kad jokio tragiško prekių brangimo nėra, o infliacija irgi auga vos vos, tiesiog veda į nevilį. Na, o tam, kad visuomenė nekeltų pernelyg didelio triukšmo, žmonėms pametėta ir plačiai aptarinėjama amžiaus sukčiaus, pačios nomenklatūros įkurto EBSW susivienijimo vadovo Gintaro Petriko grįžimas iš Amerikos kalėjimo Lietuvon. Nesvarbu, kad tūkstančiams to sukčiaus apgautų indėlininkų nenukris nė vienas centas. Galima lažintis, jog niekas net nebandys išsiaiškinti, kur nusėdo to G. Petriko milijonai. Juk ne vienas ir dabar valdžioje sėdintis politikas maitinasi iš to aferisto kišenės. Todėl reikia sutikti su buvusiu Seimo laikinosios komisijos, neva tyrusios EBSW susivienijimo veiklą, pirmininko pavaduotoju, Seimo nariu Kaziu Starkevičiumi, kuris įsitikinęs, kad G. Petrikas nesėdė Lukiškės, nors ir trumpam. O iš tiesų sodinti reikia ne tą Petriką, o tuos, kuriems jis pats ir jo susivienijimo sargybos viršininkas, paskutinis Lietuvos KGB padalinio vadovas Marcinkus vežė pinigų lagaminais.

meninę programą atliks

Bostono vyrų sekstetas

šeštadienį, spalio 6 d., 6 val. vak.

DRAUGO Pokylis

Garbės svečias Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV
Audrius Brūzga

Willowbrook Ballroom

8900 S. Archer Road, Willow Springs, Illinois

dėl bilietų skambinkite į DRAUGO administraciją

773-585-9500

Lietuvių Tautodailės Instituto sukaktuvinio visuotinio suvažiavimo, įvykusio 2007 m. liepos 14 d., dalyviai.

E. Oželytės nuotr.

TAUTODAILĖ ŠIAURĖS AMERIKOJE

Lietuvių Tautodailės Instituto sukaktuvinis visuotinis suvažiavimas

ELENA OŽELYTĖ

Šiais metais sukanka 30 metų Lietuvių Tautodailės Institutui (LTI), kurį Šiaurės Amerikoje įkūrė dail. Anastazija ir Antanas Tamošaičiai ir kuriam nenuilstamai jau daug metų vadovauja Aldona Veselkienė.

Per tuos 30 metų buvo daug nuveikta, daug žinių sukaupta ir su atsidėjimu bei meile buvo puoselėjamas lietuviškas tautinis menas. Svarbiausia gal tai, kad LTI nariai ir pritarėjai negailėjo laiko, supažindindami daugiatautę Šiaurės Amerikos visuomenę ir kitas pasaulio tautas su Lietuvos tautinio meno grožiu ir dvasia.

Paminint šį garbingą jubiliejų, buvo surengta sukaktuvinė paroda „Lithuanian Folk Art — Continuing the Tradition“, kuri buvo atidaryta šių metų birželio 26 dieną puikiame Neilson Creative Centre, Toronto apylinkėse, Ontario, ir kuri buvo iškilmingai uždaryta liepos 14 dieną.

Šios parodos metu buvo eksponuojami lietuvių tautinio meno kūriniai, sukurti pačių geriausių LTI priklausančių menininkų iš įvairiausių Šiaurės Amerikos miestų ir miestelių.

LTI jubiliejinė paroda susilaukė daug lankytojų, kurie įrašė pačius šilčiausius atsiliepimus svečių knygoje. Paroda buvo vadinama „wonderful“, „real jewel“, „fine art with creative detail“, etc., nes ne veltui tautodailininkai išrinko šiai parodai savo kūrinius, kuriais jie patys didžiuojasi. Lankytojai labai domėjosi mūsų liaudies tautiniu menu, kaip antai: ausiais tautiniais drabužiais ir juostoms, spalvingais gobelenais, tautiniais drabužėliais apvilktomis lėlytėmis, margučiais, šiaudinukais, užgavėnių kaukėmis, skulptūromis ir keramika.

2007 metų liepos 14 dieną LTI nariai rinkosi Neilson Park Creative Centre, kur Parodų salėje įvyko iškilmingas narių suvažiavimas LTI 30 metų jubiliejui paminėti.

Iškilmingą narių suvažiavimą atidarė Instituto pirmininkė A. Vesel-

kienė, pasveikindama visus atvykusius į LTI suvažiavimą, švenčiant 30-ties metų garbingą jubiliejų. Pirmininkė pakvietė visus vienos minutės atsistojimu pagerbti Toronto skyriaus mirusią narę Ariją Škėmienę.

Suvažiavimui pirmininkauti buvo pakviestas L. Veselka, o sekretoriauti — G. Tarvydienė.

Mandatų komisijos nariai E. Oželytė ir G. Repečka pranešė, kad suvažiavime asmeniškai dalyvauja 20 narių, kad 15 narių įteikė savo įgaliojimus.

Vėliau įvyko pereito visuotinio susirinkimo protokolo skaitymas. Protokolą perskaitė O. Taseckienė. Protokolas su dviem pataisomis buvo vienbalsiai priimtas.

Toliau buvo pranešimai. Pranešta, kad Tarybos pirmininkė suvažiavime negalėjo dalyvauti.

Valdybos pirmininkė A. Veselkienė perskaitė jubiliejaus proga gautus sveikinimus: iš New York sveikino Lilė Milukienė, iš Čikagos sveikino dailininkė Janina Monkutė-Marks, iš Lietuvos buvo gauti Vilniaus Dailės Akademijos rektoriaus prof. dr. Adomo Butrimo ir Laimutės Lukoševičienės sveikinimai Tamošaičių galerijos „Židinys“ vardu.

Pirmininkė pareiškė padėką M. Vasiliauskienei už „Tėviškės žiburiuose“ atspausdintą straipsnį apie 2006 metų narių suvažiavimą.

Apie LTI 30-mečio jubiliejinę parodą buvo skelbiama lietuviškoje spaudoje: „Drauge“ ir „Tėviškės žiburiuose“. „Tėviškės žiburiai“ išspausdino įdomų R. Jonaitienės ir L. Vismano pokalbį apie LTI rengiamą jubiliejinę parodą.

Iš Instituto veiklos svarbu paminėti, kad A. Veselkienė sutvarkė Instituto archyvą ir parengė archyvo inventoriaus sąrašą.

Lietuvos Respublikos ambasada Otava pirmininkė padovanojo knygą „LTI išeivijoje“. Knyga buvo įteikta Miglei Jankauskienei.

Audimo studentės Rasuolė Dindaitė ir Violeta Gudaitė, pereinamais metais gavusios paramą iš LTI dail. Ta-

mošaičių atminimui, atsiuntė padėkos laišką. Pagal senovės tautinių drabužių pavyzdžius, kurie yra laikomi Tamošaičių galerijoje „Židinys“ Vilniuje, R. Dindaitė išaudė žemaičių, o V. Gudaitė aukštaičių tautinius drabužius.

Taip pat yra gauti padėkos laišukai iš studentų audimo projekto vietovės R. Raciūtės ir Tamošaičių galerijos „Židinys“ vedėjos L. Lukoševičienės.

Visų Instituto narių vardu valdybos pirmininkė pareiškė padėką LTI 30-mečio proga suruoštos parodos rengimo komiteto pirmininkui Laurynui Vismanui ir jo komiteto nariams už gerai suruoštą parodą. Ypač padėką, ruošiant šią parodą, atiteko Toronto skyriaus pirmininkei A. Vaitonienėi, L. Nakrošienei ir jų bendradarbiams.

Už ilgametę ir aktyvią veiklą pažymint LTI 30-mečio sukaktį, valdybos pirmininkė įteikė Garbės nario pažymėjimus šioms narėms: Irenai Šernaitėi-Meiklejohn, buvusiai LTI valdybos pirmininkei, metinių ataskaitų su Kanados Federaline valdžia vykdytojai ir ilgametei Centro valdybos sekretorei, ir Danutei Staškevičienei, juostų audėjai ir LTI steigiamojo susirinkimo dalyvei.

Vėliau išdininė I. Tarvydienė pristatė 2006 metų apyskaitą. Pranešimas buvo įteiktas su protokolu. Revizorė O. Taseckienė patvirtino izdo apyskaitą. Išdininė pranešė apie 2006-aisiais metais padarytą knygų inventorių: dabartiniu metu 352 knygos yra „Vilniaus Manor“ sandėlyje.

Toronto skyriaus pirmininkė A. Vaitonienė pranešė, kad Toronto skyriaus narės, kurios renkasi pirmadieniais pas A. Vaitonienę, išsiuntė Panevėžio audimo mokiniams 8 dėžes siūlų. Toronto skyriaus narės audžia ir kitus tautodailės darbus.

Čikagos pirmininkė V. Rimienė raštu pranešė, kad Čikagos narės audžia ir mokina skautus austi juostas. Skyriaus narės stengiasi išlaikyti gražiai įrengtą galeriją, kuri atsto-

vauja tautinį meną.

Philadelphia pirmininkė A. Rastenytė-Page raštiškai pasveikino ir atsiuntė linkėjimus visiems tautodailininkams, susirinkusiems 30-mečio proga Toronte. Philadelphia LTI narės bendradarbiauja su Philadelphia kultūros organizacija — kartu ruošia pobūvius, kultūrinius vakarus ir įdomias diskusijas. Skyrius yra numatęs rudenį suruošti juostų audimo ir mezgimo iš lino seminarą ir rudens mugėje pamokinti žiūrovus, kaip pasigaminti kalėdinius šiaudinius.

Jonas Stundžia, Boston skyriaus pirmininkas, aprašė įdomiai surengtą Joninių vakaronę.

New York skyriaus pirmininkas Laurynas Vismanas stengiasi sustiprinti ir atnaujinti skyriaus veiklą. Jis energingai užsiima naujų narių verbavimu. Dalyvaudamas dainų ir šokių vakaronėje, kurią vedė Veronika Povilionienė, jis visiems išdalino lankstinukus apie LTI.

Montreal „Vaivorykštės“ atstovė D. Staškevičienė ir dvi likusios narės audžia juostas ir gobelenus.

Pietų pertraukos metu suvažiavimo dalyviai turėjo progos pasigrožėti paroda, atnaujinti tarpusavio ryšius ir skaniai užkandžiauti.

Po pietų pertraukos įvyko tarybos rinkimai.

Susirinkimo nariams prašant, 2006 metų tarybos nariai sutiko pasiūlyti 2007 metų taryboje. 2006 metų tarybos pirmininkei Rasai Veselkienei pageidaujant pasitraukti iš šių pareigų, Laurynas Vismanas buvo išrinktas tarybos pirmininku.

Vyko revizoriaus ir išdininės rinkimai. Dabartinė revizorė ir išdininė sutiko eiti tas pačias pareigas.

Vyko diskusijos dėl LTI ateities. Buvo nutarta laikinai tęsti dabartinę veiklą. L. Vismanas pažadėjo šių metų laikotarpyje sušaukti LTI skyrių pirmininkų susitikimą ir jame apvarstyti, kaip plėsti ir tęsti Instituto veiklą.

Lietuvių Tautodailės Institutui – 30 metų

Pokalbis su LTI veikėju **Laurynu Vismanu**

– Kada ir kodėl įsisteigė institutas?

– Lietuvių Tautodailės Instituto (LTI) idėja pirma kilo audėjai Anasztazijai Tamošaitienei. 1977 m. jina pastebėjo, kad nebuvo lietuvių organizacijos išeivijoje, kuri rūpintųsi iškelti lietuvišką dailę bei savo etnografinį stilių. Tarp kitataučių, atrodė, susidomėjimas mūsų tautodaile buvo gan didelis, bet tarp mūsų tautiečių nelabai. Tais metais A. Tamošaitienė kartu su savo vyru Antanu sukvietė lietuviškų tradicijų puoselėtojus iš visos Kanados į savo sodybą netoli Kingston gegužės mėnesį. Susirinkusieji nutarė įsteigti nepriklausomą liaudies kultūros ir mokslo centrą – Lietuvių Tautodailės Institutą „ugdyti platesnį lietuvių liaudies meno pažinimą bei įvertinimą tarp lietuvių ir ypač kelti tautodailės gaminių menišką lygį, bendraujant su tos srities specialistais menininkais”.

Pirmoji LTI valdybos pirmininkė buvo pati A. Tamošaitienė, bet pareigas tais pačiais metais perleido Leopoldui Balsiui, kuris buvo pirmininku nuo 1977 iki 1987 m. Jam staiga mirus 1987 m. vadovavimą perėmė vicepirmininkė Aldona Vaitonienė. 1988–1989 m. valdybos pirmininke buvo Irena Šernaitė-Meiklejohn, o nuo 1989 m. pirmininkauja Aldona Mažeikaitė-Veselkienė, A. Tamošaitienės sesuo.

– Kur ir kaip Institutas veikia?

– Kadangi LTI buvo įsteigtas ir inkorporuotas Kanadoje, ten ir veikla stipriausia. Tamošaičių sodyba nuo pat LTI įsteigimo tapo jo centru. Buvo įsteigti ir skyriai. Pirmasis LTI skyrius įsteigtas Toronto 1978 m., po to kiti skyriai įsisteigė JAV: 1979 m. Boston ir Philadelphia, o 1980 m. Čikagoje ir New York. Toronto tapo tikra Instituto širdim, kai jis neteko savo pradininkų: A. Tamošaitienė iškeleliavo amžinybėn 1991 m., o A. Tamošaitis grįžo į nepriklausomą Lietuvą 2000 m. apsigyventi ir tęsti savo darbą. Nors veikla skyriuose yra susilpnėjusi, visi skyriai vis dar veikia (New York skyrių uždarė jo steigėjas prieš penkerius metus, bet neseniai jų veikla atgaivinta mano pastangomis). Taip pat LTI misiją tęsia paskiri nariai iš viso pasaulio. 1984 m. Vasario 16-osios gimnazija Vokietijoje sutiko tapti LTI centru Europoje, bet toks planas liko neįgyvendintas.

Skyriai reiškiasi įvairiai: kursais, parodom, kultūriniais renginiais. Okupacijos laikotarpiu LTI nariai buvo lyg Lietuvos ambasadoriai, atstovaujantys jai įvairiuose tarptautiniuose ir kitokiuose kultūriniuose renginiuose. Savo lietuviškais kūriniais Instituto nariai supažindino svetimtaučius su Lietuva, jos kultūra ir dvasia visiems suprantama kalba – menu. Tarpusavyje Instituto nariai paskatina viens kitą gilintis tautodailės srityje, pasidalina kūrybiškomis idėjomis ir patirtimi. Tautodailės mėgėjams ir susidomėjusiems LTI būna lyg tiltas į išeivius meno meistrus, kurie paskyrė visą gyvenimą tautodailės puoselėjimui, parodo jiems kelią į savotišką lietuvišką estetiką.

Per Instituto 30-tį metų narius galima skaičiuoti šimtais. Po pirmojo Instituto susirinkimo tų metų rudenį įsirašė 47 nariai. Po to jų skaičius gerokai paaugo. Sunku pasakyti, kiek šiuo metu jų aktyviai dalyvauja veikloje. Sąrašuose yra maždaug 175 nariai, nors į kasmetinius suvažiavimus atvyksta tarp 25–50 asmenų. Taip pat nariais gali būti asmenys, kurie domisi ar remia tautodailininkus, nors patys tautodaile neįsireiškia.

– Kaip pats įsijungėte į LTI veiklą?

– Pats esu, galima sakyti, net ketvirtos kartos lietuvis, nes seneliai gimę Amerikoje, grįžo į Lietuvą, ten užaugę, rado kelią atgal į JAV. Mūsų šeimoje lietuvių kalba buvo jau užmiršta, bet sulaukęs gimnazijos amžiaus pradėjau domėtis savo kilmę. Pradėjau skaityti kiek tik galėjau apie Lietuvą, lietuvių, na, ir, aišku, tautodailę. Atrodo, mano protėviams pasisekė perduoti man tą menišką lietuvių gyslę. Pradėjęs dalyvauti lietuviškoje veikloje ir draugauti su dypukų vaikais, nustebau, kiek mažai jie žinojo ir domėjosi lietuvių tautodaile. Tas lyg ir skatino mane gilintis šitoje srityje.

Mano pirmąją pažintim su LTI galima laikyti Tautinių šokių šventę Toronto 2000 m. Ten buvau nustebintas Toronto skyriaus surengtos tautodailės paroda. Jos metu susipažinau su LTI nare Lile Nakrošiene. Iš jos išgijau tris lietuviškai aprėdytas lėles. Parvažiavęs namo pasiėmiau nuo lentynos Instituto išleistą Tamošaičių parašytą knygą apie tautinius drabužius. Žiūriu, kad po ranka trys Lietuvos etnografiniams rajonams atstovaujančios lėlės, bet ką gi – reikia pilno komplekto! Parašiau Nakrošienei laišką su prašymu papildyti mano kolekciją, ir, mano laimei, ji sutiko. Vargšėlė! Sulaukęs jos atsakymo, pradėjau atidžiau studijuoti istorinius šaltinius apie lietuvių tautinius drabužius. Man rodos, kad aš jai rašiau elektroniniu paštu beveik kas savaitę su nauju prašymu apie kokią nors detalę: ar tai žemaitiško kikliko kirpimą, ar vilnietišką karūną, ar dzūkų juostą... Žodžiu, nedaviau jai ramybės. Na, o toks „projektas“ suvedė mane su nuostabia audėja torontiete Aldona Vaitoniene, Toronto skyriaus pirmininke. Išmokęs juosteles austi pas L. Nakrošienę ir baigęs audimo kursą pas niujorkietę audėją, grįžau į Toronto pas Vaitonienę pritaikyti savo žinių apie lietuvišką audimą. Jų nuoširdumas, neapsakomas talentas ir nenuilstantis pasiaukojimas lietuvių tautodailei neleido man atsisakyti, kai jos mane pakvietė į LTI metinį suvažiavimą 2000 m. rudenį. Nuo to laiko jų dviejų pavyzdžiu stengiuosi padėti, kiek galiu, Institutui.

Kalbėjosi
**Ramūnė Sakalaitė-
Jonaitienė**
Pokalbis sutrumpintas

„Tėviškos žiburiai“, 2007 m. birželio
5 d., nr. 23

Gobelenas „Eglė žalčių karalienė“, projektas dail. A. Tamošaičio, audė Genė Jontuiliūnė. Šalia – Zanavykijos tautinis drabužis, austas Aldonos Vaitonienės.

A. Veselkienės nuotr.

LTI 30-mečio jubiliejaus paroda Neilson Park Creative Centre, Toronto. Gobelenai: A. Veselkienės, A. Vaitonienės ir R. Brikišienės. Lėlės su tautiniais drabužiais – A. Vaitonienės.

A. Veselkienės nuotr.

LTI 30-mečio jubiliejaus proga metiniame narių suvažiavime Lilė Nakrošienė (kairėje) prisega gėlytę naujai Garbės narei Danutei Staškevičienei. Šalia (dešinėje) sėdi sesuo Aldona Vaitonienė.

E. Oželytės nuotr.

LIETUVOS SAVAITĖ

ANDRIUS NAVICKAS

Tarp deklaracijų ir tikrovės

Ar po Prezidento (v) susitikimo su diplomatais išvysime realius pokyčius užsienio politikoje? Eltos nuotr.

Ar užteks valios pertvarkyti Valstybės saugumo departamentą?

Seniau rašytose apžvalgose esu ne kartą pabrėžęs, kad Valstybės saugumo departamento (VSD) vadovo pakeitimas dar nereiškia, jog išgydytos VSD kamavusios ligos. Pernelyg daug dėmesio buvo sutelkta į Arvydo Pociaus nusizengimus ir į paribį buvo nustumtas kitas klausimas – kaip pertvarkyti VSD veiklą, jog ši nepaprastai svarbi institucija pradėtų tarnauti valstybei, o ne kuriai nors politinei ar ekonominei grupei?

Laimei, prasidėjus Seimo rudens sesijai, šis klausimas vėl prisimintas. Kalbėdami apie svarbiausius darbus, kuriuos Seimas privalo padaryti rudens sesijoje, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariai beveik vienbalsiai tvirtino, kad taškas VSD veiklos tyrime dar nepadėtas. Pasak parlamentarų, tikslinga atleisti ir dabartinius VSD direktoriaus pavaduotojus, kurie, kaip atskleidė tyrimas, yra netgi įtakingesni veikėjai nei liūdnei pagarsėjęs Pocius. Būtent Darius Jurgelėvičius viešai perspėjo žurnalistus ir politikus, kad nevalia „knaisiotis po kaulus“, t.y. po Vytauto Pociūno žūties aplinkybes. Na, o kitas pavaduotojas Dainius Dabašinskas, kaip įtariama, atliko svarbiausio ryšininko su „Dujotekanos“ įmone vaidmenį. Beje, pasak kai kurių analitikų, Dabašinsko nuomonė turėjo svarbų vaidmenį, siūlant Malakausko kandidatūrą į VSD direkto-

rius. Jei taip, natūralu, kad Malakauskas kol kas ryžtingai gina savo pavaduotojus ir tvirtina neturįs jokių duomenų, kurie verstų susimąstyti apie radikalių permainų būtinybę jo vadovaujamoje įstaigoje.

Situacija gana keista. Vienas iš svarbiausių kaltinimų VSD – įtakingų šios institucijos pareigūnų glaudūs ryšiai su kai kuriomis verslo įmonėmis, tam tikra grupe politikų, kurie save vadina „valstybininkais“ bei naudojamasis kai kuriomis žiniasklaidos priemonėmis, skleidžiant melagingą informaciją. Jei šie kaltinimai teisingi, tai būtina radikali reforma, ir praktiškai reikia iš naujo sukurti VSD. Nes kitu atveju ši institucija nekels pasitikėjimo visuomenėje, išliks įtampa tarp jos ir Seimo bei trintis institucijos viduje. Jei šie kaltinimai neteisingi, tai neaišku, kodėl buvo atleistas Pocius.

Deja, vilties, jog visuomenė gaus skaidrų atsakymą ir galės visiškai pasitikėti VSD veikla, labai mažai. Tuo labiau, jog vis garsiau kalbama, kad aukščiausias pareigas valstybėje užimantys pareigūnai reguliariai gauna „neteisingą“ poziciją VSD skandalo atžvilgiu užimančių žurnalistų ar politikos apžvalgininkų pokalbių išklotines. Jei tai tiesa, mes praktiškai nepajudėjome į priekį nuo niūrių KGB teroro laikų. Kita vertus, tai, jog visuomenės dėmesį nuo Pociūno žūties skandalo norintys nukreipti asmenys to niekaip nesugeba padaryti, liudija, jog jie gerokai pervertina savo jėgas. Kova už teisę žinoti tiesą tęsiasi.

Prastas dujų kvapas Lietuvos politikoje

Kartais pinigai turi labai aiškų kvapą. Regis, taip dabar yra Lietuvoje, kur dujų verslas yra tikri aukso klodai jo dalyviams. Žinome, jog prekyba dujomis Rusijoje yra svarbiausias turtų šaltinis. Didžiulis pelnas tenka ir tarpininkams, kurie be jokio vargo žarsto šimtus milijonų. Svarbiausias jų rūpestis – užsitikrinti tarpininko statusą ir išvengti bet kokių apribojimų. Tai, kas gerai dujų tarpininkams, toli gražu nebūtinai gerai valstybei. Būtent todėl pavasarį labai sunkiai, įveikiant didžiulį „Dujotekanos“ ir jai palankių politikų pasipriešinimą, buvo priimtos įstatymo pataisos, kurios apriboja dujų tarpininkų pelną.

Iš karto po šių pataisų priėmimo didelį spaudimą teko atlaikyti Prezidentui, kuris buvo raginamas vetuoti įstatymo pataisas. Mano įsitikinimu, tik aiški visuomenės reakcija padėjo Prezidentui atsilaukyti. Tačiau, pataisų kritikų įsitikinimu, kova dar nebaigta. Tuo labiau, kad energingiausiu pataisų kritiku tapo pats premjeras Gediminas Kirkilas. Jis pradėjo gąsdinti, kad „Gazpromas“ užpyks dėl tokio sprendimo ir padidins mums dujų kainas. Premjeras netgi nurodė kiek kartų kainos turėtų didėti. Susidarė įspūdis, kad premjeras atstovauja ne mūsų valstybę, bet Rusijos susivienijimą.

Kiek keista, jog į tai intensyviausiai dėmesį bandė atkreipti politikos apžvalgininkai, visuomenės veikėjai, bet ne politikai ar dides skaitytųjų auditorijas turinčios žiniasklaidos priemonės. Kas galėtų paneigti, jog kritikos įkarštį vėsina dosnūs finansiniai pasiūlymai. Kiekvienas sprendimas dujų verslo reguliavimo srityje susijęs su šimtais milijonų litų. O kiek kainuoja Lietuvos politikų ar žurnalistų lojalumas tam, kas turi pinigų? Aiškiau į šį klausimą galėsime atsakyti už kelių mėnesių, kai, neabejoju, bus bandoma dujų kvapą pripildyti politinį gyvenimą. Kaip šioje situacijoje neprisiminti Kremliaus pareigūnų ironiškus postringavimus, jog nebūtina ginklu užkariauti kitą valstybę, pakanka perimti ekonominių svertų kontrolę.

Nauja užsienio politika?

Praėjusios savaitės pradžioje Prezidentas bendravo su Lietuvos diplomatais ir išsakė labai svarbią tezę, jog būtina perorientuoti Lietuvos užsienio politiką.

Esą iki šiol daugiausia dėmesio skyrėme pokomunistiniams kraštams, buvome tiltu tarp jų ir Vakarų

Europos, dabar gi metas susirūpinti visaverčiais santykiais su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis.

Kiek keista, jog Prezidento svarbus pareiškimas neišprovokavo diskusijų. Galbūt dėl to, jog apie būtinybę labiau domėtis ES valstybėse vykstančiais procesais kalbėta jau kuris laikas. Iki šiol Lietuva atlieka savotišką Vakarų valstybių pasiuntinio Ukrainoje ar Baltarusijoje vaidmenį. Mes džiaugiamės, jog mumis pasitiki ir klusniai vykdomė instrukcijas. Tačiau, regis, visai arba beveik nedalyvaujame sprendimų brandinimo procese.

Galima kaltinti Lenkiją už kieta-kaktiškumą, tačiau sunku ginčytis, jog būtent ši valstybė parodė pavyzdį visoms per pastaruosius metus į ES įsijungusioms valstybėms, jog galima garsiai kalbėti apie savo interesus ir prieštarauti sprendimams, kurie atrodo nepriimtini.

Lietuvos politikai, regis, kol kas neapsisprendžia kaip vertinti Lenkijos poziciją. Vieni laukia šioje valstybėje vykstančių rinkimų ir tikisi, kad po jų Lenkija taps nuosaikesnė. Kiti pavyzdžiai stebi, simpatizuoja Lenkijai, bet dūsauja, jog ji tai gali sau leisti, nes yra kur kas didesnė už Lietuvą.

Ar po Prezidento susitikimo su diplomatais išvysime realius pokyčius užsienio politikoje? Prezidentas daugiausia kalbėjo apie naują Lietuvos diplomatų darbo stilių. Tačiau didžiausia atsakomybė užsienio politikoje tenka būtent Prezidentui. Tai, gi, pokyčiai turi prasidėti nuo jo veiklos.

Praraja tarp deklaracijų ir tikrovės

Lietuvoje politikai moka pakalbėti apie patriotizmo svarbą, apie būtinybę kiekvienam Lietuvos žmogui būti pasiryžusiam ginti savo Tėvynę. Deja, tarp deklaracijų ir realios mūsų valstybės pareigūnų veiklos labai dažnai išlieka didžiulė praraja. Štai rugsėjo 8 dieną savo valstybei prisiekė net 500 privalomosios karinės tarnybos šauktinių. Gražus patriotinis renginys. Deja, aukščiausi valstybės pareigūnai domėjosi kažkuo kitu.

Liūdniausia, jog pasveikinti jaunų kareivių neatvyko nei vienas aukštas Lietuvos kariuomenės karininkas. Kokią išvadą padarė naujai „iškepti“ kareiviai?

Veikiausiai, jog valstybei jie paprasčiausiai nereikalingi, jog būtiną karinę tarnybą ne tauri pareiga Tėvynei, bet nemaloni būtinybė, nuo kurios gudresni sugeba išsisukti.

Lietuvos krepšininkams — Europos čempionato bronza

Atkelta iš 1 psl.

11 taškų ir 5 rezultatyvius perdavimus.

Lietuvos krepšininkai Europos čempionato bronzos medalius gavo iš ministro pirmininko rankų, už savo pegales dar gaus vyriausybės premijas.

Vyriausybė, remdamasi savo ankstesniais nutarimais, už trečiąją vietą Europos čempionate skirs rinktinės nariams iš valstybės biudžeto mažiausiai 180,000 litų. Anot premjero patarėjos ryšiams su visuomene Nemios Pumprickaitės, krepšininkams iš valstybės biudžeto gali būti atseikėta ir daugiau.

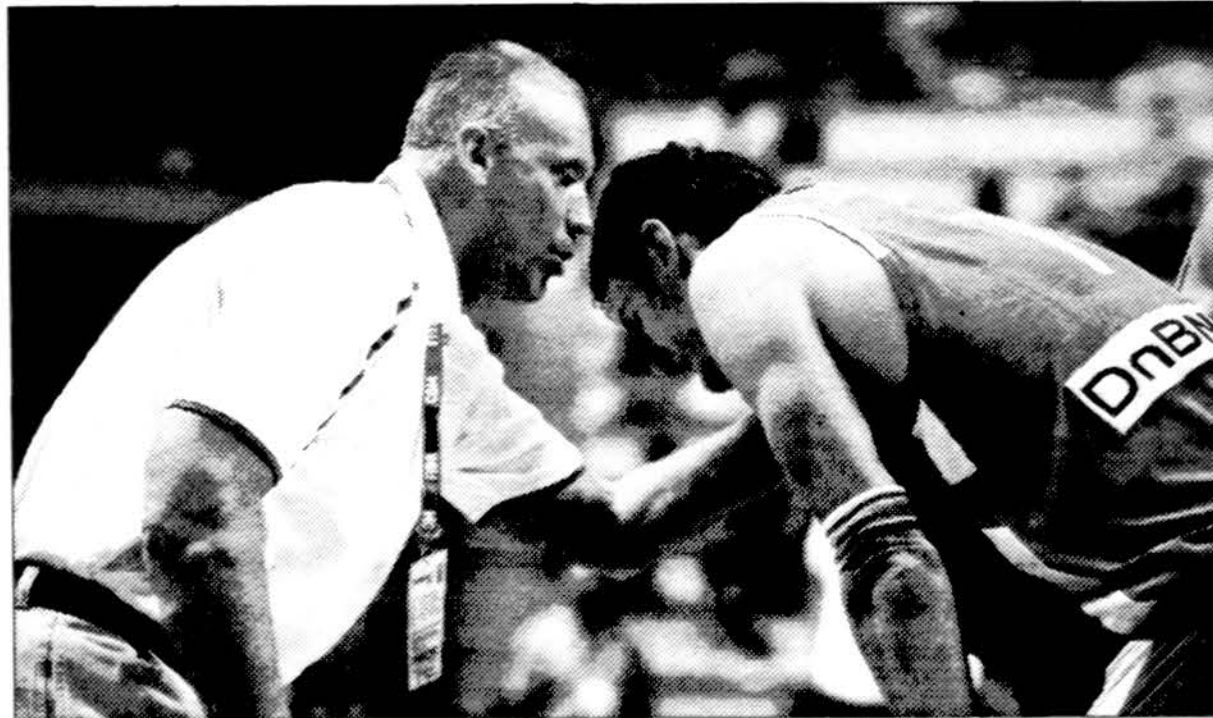
Lietuvos tautinis olimpinis komitetas turėtų spręsti, ar savo ruožtu

papildomai apdovanoti krepšinio rinktinę.

Bronzos medalius Europos vyrų krepšinio čempionato apdovanojimų ceremonijoje lietuviams sekmadienio vakarą drauge su FIBA atstovu kabinu ir premjeras Gediminas Kirkilas.

Kaip pirmadienį aiškino iš Ispanijos grįžęs Kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius Algirdas Raslanas, taip parodyta pagarba Lietuvai.

„Tai yra Lietuvos pripažinimas. Tai atlikti premjerą asmeniškai pakvietė FIBA Europa prezidentas George Vassilakopoulos. Mes su juo daug bendravome pastaruoju metu, daug klausimų sprendėme“, — dėstė A. Raslanas.

R. Kurtinaičio nurodymai D. Lavrinovičiui.

EPA/ELTA nuotr.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Tiriamos lėktuvo katastrofos Tailandė priežastys

Sužeistieji gabenami į ligoninę.

„Reuters“ nuotr.

Puketis, rugsėjo 17 d. (AFP/BNS) — Tyrėjai naršo sekmadienį kurortinėje Puketo saloje sudužusio Tailando lėktuvo nuolaužas ieškodami kokių nors detalių, kurios padėtų išaiškinti šios katastrofos, nusinešusios 89 žmonių gyvybes, priežastis.

Pasak oro linijų pareigūnų, per katastrofą, kuri tupimo metu ištiko pigių skrydžių bendrovės „One-Two-Go“ lėktuvą MD-82, žuvo 55 užsieniečiai.

Transporto ministras Thira Haocharoen sakė, kad buvo rastos abi lėktuvo juodosios dėžės ir kad jos bus išsiųstos ištirti į Jungtines Valstijas ir Australiją. Jų tyrimų rezultatai, kaip manoma, turėtų būti paskelbti dviejų savaitių laikotarpiu.

„Lėktuvas buvo eksploatuojamas 12 metų, o normaliai bet koks lėktuvas tinka skrydžiams mažiausiai 15 metų, — sakė jis. — Turime pripa-

žinti, kad oro sąlygos ištis buvo blogos — žmonės tokių dalykų nekontroliuoja“.

Šalies ministras pirmininkas Surayud Chulanont, sostinėje Bankoke susitikęs su sielvartaujančiais žuvusiųjų artimaisiais, kurie rengėsi skristi į Puketą, tvirtino, kad Tailando aviacijos saugumo standartai atitinka tarptautines normas.

„Lauksime tyrimo rezultatų, — sakė jis žurnalistams. — Galia patvirtinti, kad mūsų aviacijos saugumo standartai bet kurio atžvilgiu atitinka tarptautines normas“.

Tarp žuvusiųjų užsieniečių, kaip manoma, yra Australijos, Prancūzijos ir Izraelio piliečių. Tailando sveikatos ministerija sakė, kad tarp išgyvenusiųjų katastrofą, kurie šiuo metu gydomi ligoninėse, yra asmenų iš Australijos, Austrijos, Didžiosios Britanijos, Vokietijos, Irano ir Airijos.

„Ekonominio stebuklo“ kūrėjas kritikuoja Bush

Washington, DC, rugsėjo 17 d. („Interfax“/BNS) — Buvęs JAV Federalinio atsargų banko vadovas Alan Greenspan atsiminimų knygoje, kuri knygynuose pasirodė pirmadienį, už ekonomikos klaidas griežtai kritikuoja prezidentą George W. Bush.

Visame pasaulyje žinomo finansininko knygą „Sukrėtimų epocha: nuotykių naujame pasaulyje“ (The Age of Turbulence: Adventures in a New World), kuri gali tapti labai perkama, išleido leidykla „Penguin Press“.

A. Greenspan, kuriam yra 81-eri metai, kaltina G. W. Bush nekontroliuojamą biudžeto lėšų naudojimą ir nukrypimą nuo vieno svarbiausių tradicinių respublikonų principų — izdo apribojimų laikymosi.

„Labiausiai esu nusivylęs tuo, kad prezidentas nenori pasinaudoti turima veto teise dėl tampančio nebekontroliuojamą lėšų naudojimo“, — rašo jis.

Baltieji rūmai jau sureagavo į knygą esančią griežtą G. W. Bush kritiką.

„Mes neketiname atsiprašinėti už lėšų, kurios turi užtikrinti mūsų nacionalinį saugumą, didinimą, — pareiškė žurnalistams atstovas spaudai Tony Fratto. — Tai ne šiaip lėšų didinimas, tai investicijos į mūsų šalies saugumą“.

Kaip pažymi laikraštis „The Washington Post“, ekonomika tampa vienu svarbiausių prezidento kampanijose Jungtinėse Valstijose punktu.

Ir tai, kad A. Greenspan griežtai kritikuoja dabartinę administraciją, ir priešingai — giria ankstesniąją, gali būti naudinga vienam pagrindinių pretendentų į prezidento postą — senatoriui demokratiui Hillary Clinton. Juk būtent esant jos vyrui, Bill Clinton, šalis išgyveno ekonominį pakilimą.

A. Greenspan 18 su puse metų be pertraukos vadovavo Federalinio atsargų banko, kuris Jungtinėse Valstijose atlieka centrinio banko funkcijas, valdytojų tarybai.

Jis vadinamas pagrindiniu kūrėju „ekonomikos stebuklo“, per kurį po šaltojo karo JAV ekonomika augo stabiliai, esant mažai infliacijai.

EUROPA

VARŠUVA

Visi Lenkijos kariai, kuriuos NKVD sušaudė Katynėje, Charkove ir Medne, bus po mirties paaukštinti tarnyboje, praneša šalies žiniasklaida. Tokį sprendimą priėmė Lenkijos nacionalinės gynybos ministras Aleksandr Szczygla. Šis sprendimas, taikytinas beveik 15,000 žmonių, formaliai jau priimtas. Tačiau kol kas nežinoma, kaip vyks procedūra. Pakelimas — patinga karinė ceremonija, per kurią perskaitoma kario pavardė ir vardas ir naujas karinis laipsnis. Atsižvelgiant į tai, kiek žmonių bus suteiktas aukštesnis laipsnis, procedūra gali trukti 45 valandas.

ATĖNAI

Graikų valdantieji konservatoriai užsitikrino dar vieną mandatą sekmadienį vykusiuose parlamento rinkimuose, nepaisant visuomenės pykčio dėl vangaus valdžios reagavimo į miškų gaisrus, kurie pareikalavo žmonių gyvybių, bet iškovota nežymi persvara apsunkins jų pastangas įgyvendinti ekonominių reformų planus. Vis dėlto 51 metų ministras pirmininkas Costos Karamanlis išreiškė įsitikinimą, kad jo Naujosios demokratijos partija įstengs įgyvendinti šaliai žūbūt reikalingas reformas.

LIUKSEMBURGAS

Europos pirmos instancijos teismas pirmadienį pripažino teisėtu Europos Komisijos 2004 metų kovo mėnesio sprendimą skirti JAV korporacijai „Microsoft“ 497 mln. eurų baudą už antimonopolinio įstatymo pažeidimus, piktnaudžiavimą dominuojama padėtimi rinkoje. „Microsoft“ Europoje apkaltinta bandymais išstumti iš rinkos savo programinės įrangos „Windows Media Player“ konkurentus.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV išduos Irano prezidentui

Mahmoud Admadinejad vizą, kad jis galėtų dalyvauti Jungtinių Tautų (JT) Generalinės Asamblėjos 62-ojoje sesijoje. Tai patvirtino JAV valstybės departamento atstovai. Pasak jų, Teheranas padavė prašymą išduoti vizą daugiau kaip 130 savo delegacijos narių. JAV anksčiau jau ne kartą išdavė vizą M. Ahmadinejad ir ketina tai padaryti vėl, vykdydamos savo įsipareigojimus Susitarime dėl JT būstinės. Kol kas dar nebuvo atvejo, kad JAV atsisakytų išduoti įvažiavimo vizą užsienio valstybės vadovui, atvykstančiam į JT Generalinės Asamblėjos sesiją.

JAV prezidentas George W. Bush į generalinio prokuroro postą planuoja pasiūlyti buvusį federalinio teismo teisėją ir prokurorą Michael Mukasey, pranešė vienas aukštas JAV pareigūnas. 66 metų M. Mukasey šiam poste pakeis Alberto Gonzales, kuris praėjusį mėnesį atsistatydino, kilus kontroversijai dėl devynių federalinių prokurorų atleidimo. G. W. Bush savo pasirinkimą praneš Baltųjų rūmų Rožių sodelyje.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos vyriausybės pirmininko pirmasis pavaduotojas Dmitrij Medvedev, kuriojantis socialinę sferą, gali palikti vyriausybę, kuriai vadovauti paskirtas Viktor Zubkov. Jo vietą gali užimti Sankt Peterburgo gubernatorė Valentina Matvienko. Pasak šaltinių, laukia vyriausybės ir kiti pakeitimai: naujame ministrų kabinete nebeliks kai kurių svarbių pareigūnų. V. Matvienko, tiesa, praėjusią savaitę pareiškė, kad nei ji, nei jos pavaldiniai siūlymų pereiti į vyriausybę negavo.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHERANAS

Irano oficiali žiniasklaida pirmadienį piktai užsipuolė Prancūziją, kai jos užsienio reikalų ministras perspėjo pasaulį ruošti karui, apkaltinusi Paryžių dar griežtesne pozicija negu Washington. „Naujieji Eliziejaus šeimininkai nori mėgdžioti Baltuosius rūmus“, — savo redakcijos skiltyje teigė valstybinė agentūra IRNA.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.	Air Freight Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Auto Export Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.	Trucking Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Small Packages Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LIETUVIŲ TELKINIAI

PALM BEACH, FL

Kęstučio Miklo 85-erių metų
sukaktis

DALIA AUGŪNIENĖ

2007 m. liepos 6 d. inžinieriui, žurnalistui, visuomenės veikėjui, Kęstučiui Miklui suėjo 85 metai.

Paminėti šią sukaktį Jūratė Miklienė suruošė tikrai gražią šeimos šventę. Į jaukius Jūratės ir Kęstučio Miklo namus, Singer Island, FL iš įvairių Amerikos miestų susirinko sūnus Kęstutis, Jr., dukterys Aleksandra, Elena, Kristina ir sesuo Irena su dukra bei floridiškiai draugai.

Susirinkusiems pakėlus šampano taures ir sudainavus „Ilgiausių metų“, prasidėjo sveikinimai. Pirmoji sveikino žmona Jūratė, kuri ne tik gražiais žodžiais sveikino Kęstutį, bet ir įteikė jam pačios sukurta Kęstučio šaržą. Po kitų, šeimos ir draugų sveikinimų buvo perskaityti ir paštai, ar el. paštu atsiųsti linkėjimai ne tik iš Amerikos, bet ir iš Lietuvos. Kęstutį sveikino buvęs LR generalinis konsulas New York Mindaugas Butkus, buvę Kauno „Aušros“ gimnazijos 1941 m. laidos mokiniai.

Per savo atstovus sveikino ir organizacijos JAV Lietuvių Bendruomenė, Tautos fondas, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, JAV Lietuvių žurnalistų sąjunga, BALFo Palm Beach skyrius, Lietuvos Dukterų draugijos Palm Beach skyrius, Lituanistinė mokyklėlė „Saulėtas krantas“, Jaunimo sąjunga „Saulėtas krantas“, moterų choras „Dainelė“, muzikinis vienetas „Daina“, Lietuvių Kultūros muziejus Lake Worth. Be to, per savo atstovus sveikino ir JAV LB apylinkės New York, Pompano Beach, Palm Beach, St. Petersburg, South West Florida, Sunny Hills. Perskačius sveikinimus buvo progos visiems pabendrauti su Kęstučiu Miklu, jo artimaisiais ir kitais svečiais. Buvo įdomu apžiūrėti Miklo šaržus ir daugybę nuotraukų su šeima ir žymiais pasaulio, JAV ir Lietuvos politikais bei visuomenės veikėjais. Tai yra Kęstučio Miklo visuomeninės ir žurnalistinės veiklos per daugelį metų liudininiai. Nepaprastai įdomūs yra ir Miklo asmeniniai ir visuomeninės veiklos archyvai, kurie visi yra tvarkingai surinkti lentynose.

K. Miklas su šeima 2007 m. liepos 6 d. švenčia savo 85-erių metų sukaktį (iš kairės): sūnus Kęstutis, duktė Aleksandra, Kęstutis su žmona Jūrate, dukterys Elena ir Kristina.

Kęstutis savo asmeninius archyvus pradėjo rinkti 1941 m., tiesiog nuostabu pagalvojus, kiek laiko ir pastangų reikėjo įdėti renkant medžiagą, ją tvarkant ir kataloguojant. Tikiu, kad Lietuvos istorikams šie asmeniniai ir visuomeninės veiklos archyvai yra nepaprastai įdomūs, nes jie atspindi to laikotarpio lietuvių išeivių gyvenimą.

Tarp knygų yra ir Kęstučio Miklo 75-erių metų sukakties proga 1998 m. išleistas leidinys su daugybe sveikinimų ir a.a. žurnalistės Salomėjos Narkeliūnaitės parašyta išsamia Kęstučio biografija.

Šio straipsnio rėmuose galime tik labai bendrais bruožais apibūdinti Kęstučio Miklo nueitą kelią ir jo profesinius, žurnalistinius bei visuomeninės veiklos pasiekimus. Jau nuo pat mažens Kęstutis buvo darbštus, energingas, sumanus vaikas. Dar jam būnant mokykloje, Kęstutis išgalvojo, kad reikėtų kaip nors užsidirbti kišenpinigių, ir jis pradėjo kurti rebusus, galvosūkius, siųsti juos į žurnalus.

Tėvams apsigyvenus Kaune, Kęstutis mokėsi Kauno „Aušros“ berniukų gimnazijoje, kur rašė į moksleivių leidinėlį bei vietinius laikraščius. Be to, po pamokų, gimnazijoje Kęstutis susirado darbą Kauno Valstybiniame teatre rūbinėje. Spektakliams vykstant, Kęstutis rūbinėje ruošdavo pamokas taip pat turėjo progos susipažinti su visais teatralais.

Sovietams užėmus Lietuvą, Kęstutis buvo paskutinėje gimnazijos klasėje, kartu su kitais savo draugais įsitraukė į slaptą moksleivių laikraštėlių leidimo darbą. Kęstutis Kauno „Aušros“ gimnaziją baigė pirmuoju mokiniu.

1941 m. sovietų kariuomenei traukiantis iš Kauno, Kęstutis su kitais draugais tuojau įsitraukė į ginkluotą pasipriešinimą.

Tėvams persikėlus gyventi į Vilnių, Kęstutis įstojo į Vilniaus universiteto humanitarinį fakultetą, kur studijavo teatrą ir dramą, tuo pačiu metu buvo ir Vilniaus Liaudies

Jūratė ir Kęstutis Miklai.

ansamblio administratorius.

1944 m. vokiečiams traukiantis iš Lietuvos, Kęstutis kartu su Vilniaus liaudies ansamblio nariais pasitraukė į Vokietiją ir po ilgų klajonių apsistojo Hanau mieste. Čia Kęstutis tapo „Dainavos“ ansamblio administratorium.

Atvykęs į Ameriką Kęstutis apsigyveno Manhasset. Matydamas, kad Amerikoje reikia turėti praktišką profesiją, vakarais pradėjo studijuoti inžineriją. Ją baigęs, dirbo „Redex Microprint“ korporacijoje, kur pasiekė viceprezidento postą.

1953 m. Kęstutis Miklas sukūrė šeimą su Amerikos lietuvaite Elena Sobenkaite, su ja susilaukė sūnaus ir trijų dukrelių. Tačiau žmona 1981 m. vėžio pakirsta mirė. 1987 m. Kęstutis vedė našlę Onutę Juozėnienę.

Didžiausias Kęstučio Miklo asmeninis pasiekimas buvo tai, kad padedant Long Island Kongreso nariui Derunian ir tuometiniam viceprezidentui Nixon asmeniškai prašant, Kęstučio motinai ir seseriai pagaliau buvo leista išvykti iš Lietuvos į Ameriką. Kęstučio tėvas jau anksčiau buvo miręs Sibire.

Jau tik atvykęs Amerikon, negailėdamas po darbo atliekamo laiko, Kęstutis tuojau įsijungė į lietuvių visuomeninį gyvenimą. Jis net 9 kartus buvo išrinktas į JAV LB Tarybą, buvo LB New York apygardos narys ir pirmininkas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės apygardos ryšininkas prie VLIKO valdybos, JAV Šaulių sąjungos narys, JAV Lietuvių žurnalistų sąjungos narys ir pirmininkas, Tautos fondo narys.

Už nuopelnus Lietuvai Kęstutis buvo apdovanotas Šaulių Žvaigždės ordinu ir kitais žymenimis. Kęstutis buvo ypač veiklus BATUNE. Jis buvo vienintelis lietuvis žurnalistas, akredituotas Jungtinėje Tautoje, kur galėdavo susitikti su pasaulio vadais, nuolat iškelti Lietuvos reikalus.

2005 m. Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas lankėsi Palm Beach apylinkėje ir įteikė Kęstučiui Miklui už nuopelnus Lietuvai Lietuvos vyriausybės paskirtą ordiną.

Atsikėlęs iš New York į Floridą,

Kęstutis Miklas tuojau įsijungė į Palm Beach apylinkėje gyvenančių lietuvių gyvenimą. 2001 metais Kęstutis buvo išrinktas LB Palm Beach apylinkės pirmininku, jai dar ir šandien vadovauja, Kęstučio žmonai neilgai teko džiaugtis Florida, nes ji po sunkios ligos po poros metų mirė.

Nors Kęstutis Miklas sakosi esąs pensininkas, sunku tuo patikėti, nes pernai jis buvo išrinktas JAV LB Florida apygardos pirmininku, yra Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organizacijos prezidentas ir organizacijos laikraščio redaktorius, Lietuvių Šaulių sąjungos Amerikoje revizijos komisijos pirmininkas ir t.t. Tiesiog neįsivaizduojame kaip Kęstučiui užtenka 24 valandų dienoje įvairiausiems įsipareigojimams įvykdyti.

Gyvendamas Florida Kęstutis susipažino su neseniai iš Lietuvos atvykusia lietuvaite, Jūrate Brazauskaite ir ją 2004 m. vedė. Tad dabar Kęstutis turi puikią pagalbininkę savo visuomeniniame darbe. Jūratė Miklienė prieš pusantrų metų perėmė „Lietuvių biuletenio“ redagavimą.

Turėdamas daug pažinčių lietuvių visuomenininkų gretose, Kęstutis į įvairius minėjimus ir šventes stengiasi pakviesti įdomius svečius su paskaitomis. Jo dėka Palm Beach apylinkėje girdėjome buvusį LR ambasadorių JAV Vygaudą Ušacką, LR generalinį konsulą New York Mindaugą Butkų, ambasadorių Dambravą ir kitus. Kęstutis stengiasi pakviesti ir įvairių menininkų: iš Lietuvos su puikia programa buvo atvykęs aktorius Egidijus Stancikas, gėrėjomės Alytaus liaudies ansambliu, klausėmės dainininkų iš Lietuvos ir Kanados.

Linkime Kęstučiui Miklui, padedant žmonai Jūratei, dar ilgus metus aktyviai dalyvauti lietuvių gyvenime, džiaugtis savo šeima ir anūkais. Turime dar vieną labai didelį prašymą Kęstučiui Miklui, kaip ir kitiems jo kartos lietuviams: laukiame jūsų atsiminimų.

Naudotasi žurn. Salomėjos Narkeliūnaitės „Kęstutis Kostas Miklas“ biografija.

Uolos, opalai ir kupranugariai (Žvilgsnis į seniausio žemyno vidurį)

NIJOLĖ JANKUTĖ

Nr. 1

Australija? Visi žino, kur ji yra, bet niekas ten važiuoti nenori! Tokie teiginiai skambėjo į pabėgėlių stovyklose anais laikais, emigracijai iš Vokietijos į tolimus kraštus prasidėjus. Mintis emigruoti Australijon tada į galvą neatėjo, bet... likimo keliai gana vingrūs. Štai, po 55 metų — atsidūriau Australijoje!

Iš šiaurės pusrutulio į pietinį nukeliavus, viskas apsisverčia žemyn galva: ne tik liepos mėn. — žiema, ne tik eismas kaire puse, bet ir saulė, net ir ta, per pietus šviečia šiaurėje! Keistenybės sukelia įdomumą, ir kas gali būti įdomiau, kaip gyventi seniausiam pasaulio žemyne! Todėl nutariau nepadaryt tos klaidos, kaip gyvendama Amerikoje nepamačiau Aliaskos, ir išsiruošiau į kelionę — į Australijos žemyno pačią keisčiausią, pačią seniausią vietą — jo Raudonąjį Vidurį.

Australijos nuotykių karalius ir jo dviraiškiai

Taip vadinasi ekskursijos autobusas — beveik dviejų aukštų namas — talpinantis 52 keleivius, bet Sidnėjū paliekam tik 14. Bekeliaujant, vadovė sako, prisidės daugiau. Jos vardas Linda, jauna, daili, šmaikšti ir prikiumsi. Turbūt nuo nuolatinio šnekėjimo, aiškinimo, atsakinėjimo į klausimus. Vairuotojas — John. Gerai, kad jo pareigoms nepriklauso platus kelionės aiškinimai, nes vis tiek jo tirstai australiško akcento nesuprantu. Linda, mano ausiai, kalba aiškiau, bet sklandžiausiai susikalbu su Margarita ir Zuzana — seserimis iš Kanados Winipeg. Jų akcentas man įprastas — amerikietiškas. Keista, pagalvojus, kaip greitai, palyginant, išsivysto tarmės akcentai. Šimtas metų šen, šimtas ten, ir karališkas anglų „liežuvis“ apsisverčia į amerikietišką, australišką, indišką... Šios kelionės metu man įdomiau pašnekėti su ta Margarita. Jaunystėje ji mokytojavo Pakistane ir ten išmokusi urdų kalbą. Kai didysis Karalius (Australian Adventur King) autobusas išleidžia mus — jo dviraiškiai — užkandžiauti, mudvi turim daug kalbos apie kalbas.

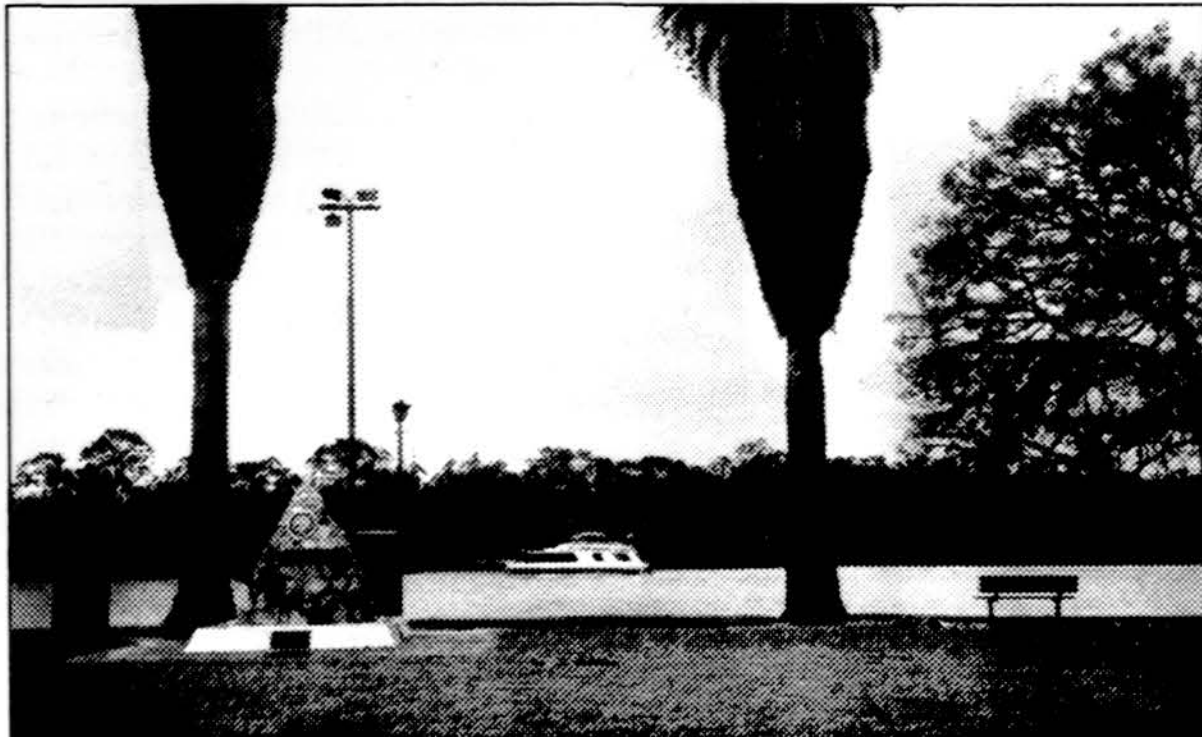
Urdu kalba mano ausiai aštri, priebalsiais gergždanti. Margarita taria žodžius, aš pasižymiu kirčius rašydama liet. alfabetu, nes urdiška-

sis, kaip ir arabų, „plevėsuoja“ vingiais, raitosi kilputėmis. Lietuviška saulė tikrai melodingiau skamba, negu urdiška suridž, o mėnulis — čand, rytas — suba, vakaras — šam, bet žvaigždė — visai melodinga sitara, o vanduo — pani, tartum lotyniška duona!

Greit paliekam Sidnėjū, pralindę naująjį 7 km tunelį. Linda negaili informacijos, sužinau, kad miestas, kuriame dabar gyvenu, turi puspenktą mln. gyventojų, o visa Australija — tik 20 milijonų! Mūsų patogusis „Karalius“ rieda pasilinguodamas po mažus miestelius — Mittagong, Gondagal, Waga—Waga (čia klykia rausvagurklės „galah“ papūgos, ir Linda aiškina, kad tas žodis reiškia maždaug nedakepėlį, todėl mandagioje kalboje nevertotinas). Nakvynei sustojam Griffin miestuke, anot Lindos garsų vynu ir narkotikais. Jau nuriudėjom 650 km. Kaip du kartu per Lietuvėlę, o dar tik kelionės pradžia! Pernakvoję Griffin traukiam toliau. Aplink lygumos, lygumos Murambigi upės drėkinamos. Lenoja. Kiek akis užmato begaliniai laukai, avių, ilgakojų emu paukščių būreliai ir pilkai žalių kamuolių gausybė: vieni kaip sviedinukai, kiti kaip krepšinio kamuoliai, kaip pasiūšę balionai. Tai — druskos krūmai (salt bushes) — avių maistas, aiškina Linda ir pasakoja apie garsų avių kirpėją, kuris per 7 val. rankinėmis žirkėmis nukirpęs 300 avių!

Autobusą sudrebina australiškų kaubojų dainos: „Just skinny dingo/ No woman by my side/ No one gives me orders/ Just skinny dingo howl!“ Pro šalį dailiomis puokštėmis šmėkščioja krūmai, kurie, aiškina Linda, yra keista eukaliptų rūšis: jų liemenys giliai žemėje, matome tik jų viršūnes.

Už Mildura miesto įvažiuojam jau į kitą Australijos valstiją — Victoria. Netrukus visas judėjimas sustabdomas vadinamam „Fruit Check“, nes čia pat vėl kita valstija — S. Australia. Į ją draudžiama įvežti bet kokius vaisius, net vaisinius pyragus, kad kokie parazitai neužkrėstų tos valstijos didžiųjų vaisių sodų. Autobusan įlipęs pasieniečiai surenka bendrakeleivių apelsinus ir atima Lindos obuolius. Pervaziuojam didžiąją Murray upę ir jau — Pietų Australijoje. **Bus daugiau.**

Žvilgsnis į Murray upę. Renmark, Pietų Australija.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sūželdimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Valstybės raginamos geriau pasirengti gripo epidemijai

„Svarbu sukurti aiškų ir suprantamą tarptautinį mechanizmą, skirtą užkirsti kelią ligoms, apsaugoti nuo jų ir kontroliuoti ligų plitimą“, – sakoma rugsėjo 6 d. Europos Parlamento patvirtintoje ataskaitoje (570 balsų už, 5 prieš, 4 susilaikė). Europarlamentarai ragina Europos Sąjungos (ES) šalis skubiai įgyvendinti Tarptautinės sveikatos taisyklėse numatytus išpareigojimus, ypač dėl pasirengimo paukščių gripo epidemijai.

Šių metų birželio 15 d. įsigaliojo Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) paskelbtos naujosios Tarptautinės sveikatos taisyklės, privalomos visoms PSO narėms. Jomis siekiama užkirsti kelią ligų plitimui be reikalo nevaržant prekybos ir transporto. Pritardami Europos Komisijos komunikatui šia tema, europarlamentarai ragina ES šalis kuo skubiau įgyvendinti šiose taisyklėse numatytus išpareigojimus, ypač dėl pasirengimo galimai paukščių gripo epidemijai. Deputatai pabrėžia būtinybę sukaupti vaistų ir vakcinų nuo gripo atsargų. Savo ruožtu jie ragina vengti riboti tarptautinį pacientų bei gydytojų mobilumą.

Europos Komisijai siūloma parengti programas, kurios padėtų sudoroti su Europos ir pasaulinio masto grėsmėmis sveikatai – tokiomis kaip užkrečiamųjų ligų plitimas ar didėjantis atsparumas antibiotikams. Komisija taip pat raginama parengti grėsmių sveikatai nustatymo ir vertinimo gaires, bendradarbiaujant su Parlamento Aplinkos, sveikatos ir maisto saugos komitetu. Siūloma užtikrinti, kad esamos ir kuriamos ES bei tarptautinės išpėjimo sistemos laiku praneštų apie pavojų gyventojų sveikatai.

ES sveikatos ir vartotojų apsaugos komisaras šiuo klausimu Markos Kyprianou šiuo klausimu sakė: „Siekiamo, kad ES aktyviai imtųsi įgyvendinti Tarptautinės sveikatos taisykles, ypač atsižvelgdama į gripo epidemijos grėsmę. Padėdami šalims narėms įgyvendinti šias taisykles, geriau apsaugosime mūsų piliečius nuo tarptautinių pavojų sveikatai, taip pat užtikrinsime atitinkamą politinį atsaką grėsmėms visuomenės sveikatai“.

Europos Parlamento spaudos tarnybos informacija

SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI

SIŪLO DARBĄ

ASSISTANT LAB MANAGER
CHEMISTRY/SCIENCE
BACKGROUND
FAX 630-257-7553
PHONE 630-257-9822

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

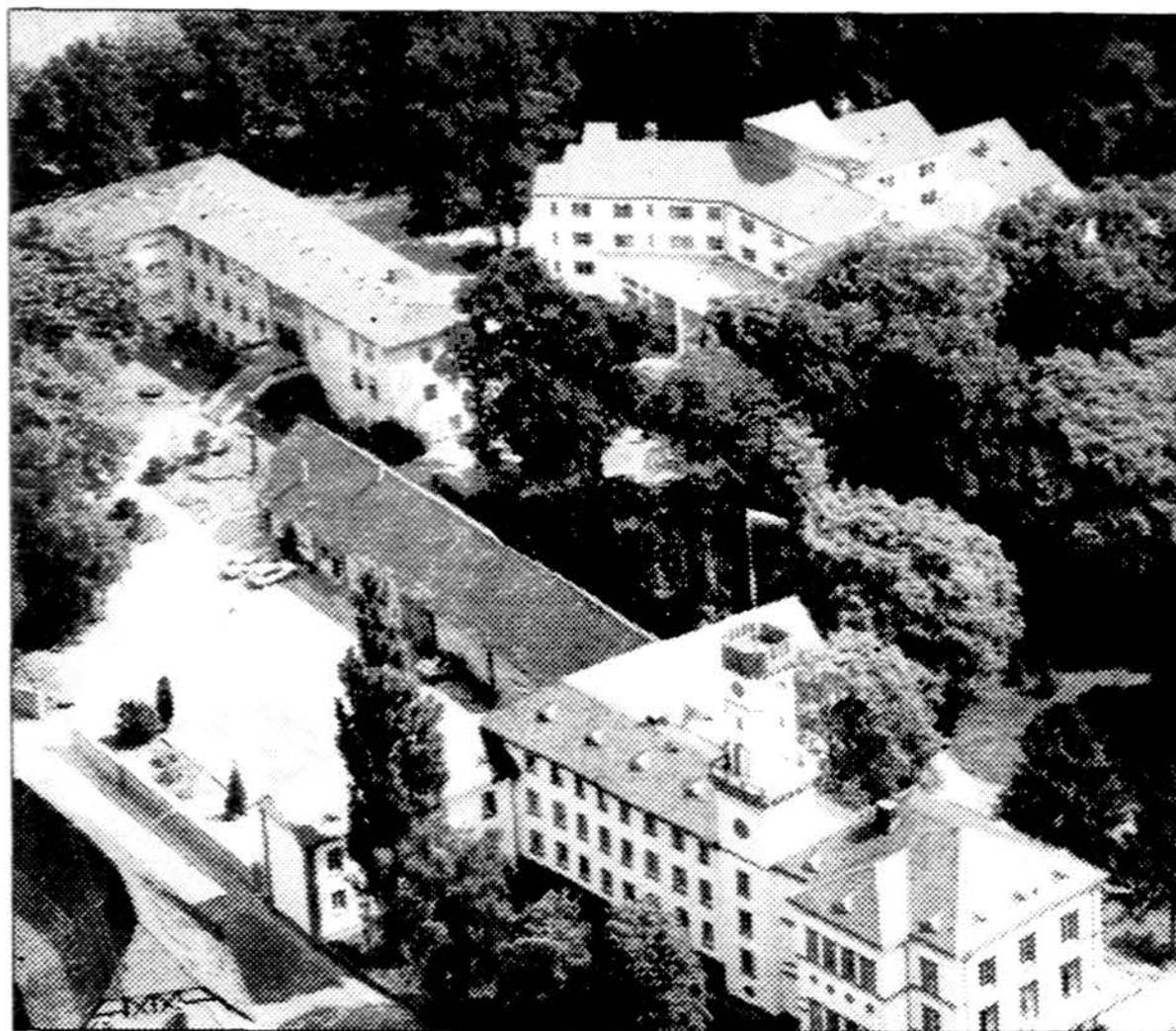
PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

Vasario 16-osios gimnazija Vokietijoje.

VIENI VIENAIP, KITI KITAIP

PETRAS PETRUTIS

Prašlinkus porai mėnesių nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, netikėtai teko susidurti su dviem artimiausiomis pažįstamais aukštesnio rango lietuvių visuomenės darbuotojais. Besikalbant apie šį bei tą, užsimezgė šnekta apie Lietuvos fondą. Visi trys buvome pilnateisiai Lietuvos fondo nariai. Visiems trims buvo aišku, kad dabar būtų tinkamas laikas paremti atgimstančią Lietuvą tvirta valiuta. Deja, mūsų nuomonės bemažant išsiskyrė. Kodėl? Nagi todėl, kad vienas iš mūsų kone kategoriškai pareiškė, jog yra būtina Lietuvos valstybės išdą praturtinti visa Lietuvos fonde sutelkta pinigų suma. Jis paaiškino, kad Lietuvos fondo steigimo akte yra aiškiai pasakyta, kad Lietuvos valstybei atgavus nepriklausomybę, visas Lietuvos fondo kapitalas privalo būti perkeltas į Lietuvą.

Manaip galvojant, tokia steigėjų nuomonė tebuvo išeivijos gretose retsykliais pasitaikantis nelabai sąmoningas tėvynės meilės pasireiškimas. Panašiai galvojo ir kitas mūsų pokalbio dalyvis. Pamenu, tąsyk drįsau pasakyti, kad vienas milijonas dolerių valstybės išde yra nedidelės reikšmės pinigų suma. Taip pat abu, kaip įmanydami, įtikinėjome oponentą pareiškiant, kad Lietuvos fondo kapitalas yra ir bus reikalingas išeivijos reikalams. Deja, tuo kartu mums nepavyko suvienodinti savo įsitikinimų. Tačiau nesusipykome ir išsiskirdami draugiškai atsisveikinome.

Kaip žinia, Lietuvos fondo vadovai susilaikė nuo sutelkto kapitalo persiuntimo į Lietuvą. Ilgainiui, Lietuvos fondas teikėsi paremti atgimstančios Lietuvos poreikius. Taip pat fondas išdalino daug pinigėlių mūsų gyvenamajame krašte studijuojančiam Lietuvos jaunimeliui.

Laikui bėgant ir didėjant Lietuvos fondo ištekliais, didėjo ir piniginių paramos pageidaujančių organizacijų ir pavienių asmenų skaičius. Tenka pasakyti, kad Lietuvos fondas, varžomas įvairiausių valdžios nuostatų, išdalino ganėtinai stambias pinigų sumas.

Šių eilučių autoriaus nuomone, vargu ar netolimoje ateityje galima ti-

kėtis didesnių pasikeitimų. Tačiau neseniai tarp fondininkų pasigirdo balsų, pasisakančių už paramos apribojimą. Girdi, lietuvių fonde kaupiamos lėšos privalėtų būti naudojamos išimtinai išeivijos reikalams.

Laiko tėkmėje daug kas pakito. Keičiasi nuotaikos, keičiasi poreikiai. Prieš keliolika metų buvo kilęs noras visą lietuvių fondo kapitalą perduoti atgimstančiai Lietuvai, o dabar jau imama galvoti, ar nederėtų apsiriboti išeivijos poreikiais.

Štai dar vienas nepamirštas nuomonių išsiskyrimas. Vieną vakarą puotavome lietuvių fondo metiniame pokilyje. Besikalbant apie gimtąjame krašte vykstančius pasikeitimus, vienas mūsų šūkių ėmė ir pasakė, jog jau atėjo laikas likviduoti Vokietijoje veikiančią Vasario 16-osios gimnaziją. Girdi, reikia perduoti žemę ir pastatus, o gautus pinigus panaudoti bendriesiems reikalams. Jis teikėsi pridurti, kad dabar Lietuva laisva ir išeivijos jaunimėlis gali mokytis atgimtosios Lietuvos mokyklose. Tąsyk mano ir sėdėjusių nuomonės bemažant išsiskyrė. Mano galva, gimnazija ir jos patalpos buvo ir tebėra naudingos visokiausiems poreikiams. Čia juk gali mokytis Vokietijoje, kitose Europos valstybėse ir užjūryje gyvenantis jaunimėlis. Čia puikiausiai gali mokytis ir Lietuvos jaunimas. Turime žinių, kad mūsų išeivijos gyvenimėlio pradžioje įsteigta gimnazija, perstvarčiusi ir prisitaisiusi prie vietos įstatymų, pakankamai gerai veikia ir jai negresia uždarymo ar pardavimo pavojai.

Neseniai mūsų žiniasklaidoje pasirodžiusiomis žiniomis, gimnazijos patalpomis jau domisi Europos Sąjunga ir numato jomis pasinaudoti kuriamo kultūrinio centro reikalams. Kas šiandien galėtų pasakyti, kad tai nėra gimnazijai, išeivijai ir pačiai Lietuvai nenaudingas užsimojimas? Čia rašantisys džiaugiasi ir teigiamai vertina Vasario 16-osios gimnazijoje atsirandančiomis, tarptautinio pobūdžio naujovėmis. Tokia yra mano asmeniškai nuomonė. Manychiau, jog ji nesikeis ir ateityje. Smagu, kad nebuvu pasinaudota vieno mūsų šūkių galvoje kilusiu gimnazijos pardavimo sumanymu.

Dalia Mataitienė — 47-eri metai kūrybos

IEVA ŠADZEVIČIENĖ

Alfa.lt

Teatrališkomis spalvingomis lempomis apšviestoje salėje kaktomus susiduri su Marija Stiuart – tai vienos žymiausių Lietuvos scenografijų, Dalios Mataitienės, tokio pat pavadinimo spektakliui sukurtas, kostiumas, puošiantis manekeną: skausmingai į priekį ištiesta ranka, apsupa vilnijančia aksomo skraiste, spindinčiomis melsvomis klostėmis krentančia suknele.

Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje šiuo metu eksponuojamoje ilgalaikėje parodoje „Teatras 47“ (paroda veiks iki 2008-ųjų rugsėjo) išdėstyta D. Mataitienės retrospektyvinė kūryba: salės vos talpina kostiumų, scenografijos eskizus, objektus, nuotraukas iš spektaklių, apčiuopiamosios erdvės išstatytus kostiumus. Tai 47-erių metų kūrybos akimirkos, įprasminančios talentingos dailininkės pasiekimus: lietuvių folkloro teatro įkūrimą – savotišką iššūkį tuolaikinei 7–8-to dešimtmečio sovietinei kultūros politikai, scenografiją ir kostiumus tokiems spektakliams kaip: V. Mykolaičio – Putino „Valdovas“, W. Shakespeare „Ričardas II“, G. Verdi „Nabucco“, F. Šiller „Marija Stiuart“ ir kt.

Paroda „Teatras 47“ suteikia retą galimybę pabuvoti ne tik teatro užkulisiuose, bet ir atsistoti šalia pačių menamų aktorių figūrų, minutėlę pajusti scenos dvelksmą, atkartojantį konkretaus spektaklio nuotaikas. Vienoje salėje sutinkam tris renesanso moteris, stovinčias ratuku, iškelto rankomis, priešais viena kitą. Tai karalienės Elžbietos ir Marijos Stiuart kostiumai (F. Šiller „Marija Stiuart“. Lietuvos nacionalinis dramos teatras, 2005): šiuo žančiu plačiomis apykaklėmis, įstabiomis perlais dekoruotomis šukuosenomis, kontrastuojantys sodriai mėlynais, sidabriškai pilkais, juodai – raudonai – auksiniais prašmatnių suknelių spalviniais tonais.

Dar kitoje patalpoje, didžiulėmis juodai baltomis nuotraukomis iš-

puoštos sienos, atgaivina D. Mataitienės darbo Lietuvos kino studijoje nuotaikas. Tai kadrai iš režisieriaus Jono Vaitkaus W. A. Mozart „Don-žuanas“ (1987), čia pat „atgyjantys“ realioje erdvėje – kontrastingai, kito spektaklio herojaus šešėlyje (raudonai apsirėdžiusio Ričardo II), pastatytas juodas manekenas, besislepiantis po juoda skrybėlę ir tokios pat spalvos apsiaustu.

D. Mataitienės sukurtas Ričardo II kostiumas (priekiniame plane) Lietuvos kino studijos pastatymui Jono Vaitkaus režisuotam filmui, 1987.

Ieva Šadzevičienės nuotr.

Dailininkės V. Mykolaičio – Putino „Valdovo“ (V. Mykolaitis – Putinas „Valdovas“. Šiaulių dramos teatras, 1974) scenografija ir kostiumai peržengia įprastą ribą: iš rupaus lino pluošto nunerti kostiumai staiga išsigauna tris galvas, atkartodami iš tokio pat pinto lino karančias dekoracijas (netikėtai keičiančias nuotaiką spalvinio apšvietimo dėka), ir paties Valdovo figūrą, besilepiantį veidą po geometrizuota, liaudiškų motyvų kauke. Kiek toliau įkurdinamos tokio brangaus pačios autorės – lietuvių folkloro teatro – groteskiškos figūros – neįtikinamai ryškios, dekoratyvios, primenančios stilizuotus Užgavėnių personažus.

Parodoje eksponuojami scenografijos projektai ar kostiumų eskizai dažniausiai prilygsta savarankiškiems, išbaigtiems meno kūriniais, dažnai stilizuojamiems ir netgi abstraktizuojamiems (pvz.: „Lietuvių gaidos“. Lietuvių folkloro teatras, scenografijos projektas, 1982; E. Balio „Eglė Žalčių karalienė“. Kostiumų projektai – Eglė, Žilvinas, Lietuvos kino studija, 1965).

Dalios Mataitienės paroda „Teatras 47“ atspindi itin kūrybingą dailininkės gyvenimą, leidžia žiūrovui iš arčiau prisiliesti prie paslaptingo teatro pasaulio, praplėčia scenografijos meno ribas.

Dailininkės Dalios Mataitienės scenografija ir kostiumai (V. Mykolaičio – Putino „Valdovas“. Šiaulių dramos teatras, 1974).

Ieva Šadzevičienės nuotr.

Lichen šventovė.

DIDINGA LICHEN ŠVENTOVĖ

Rugsėjo 16 d. Lichen šventovėje įvyko Marijonų vienuolijos įsteigėjo Stanislovo Papčinskio beatifikacija

Senoji Lichen bažnytkaimis yra prie to paties pavadinimo ežero Poznanės krašte, Konino apskrityje, jau pusantro šimto metų garsėja kasmet gausiau lankoma Marijos šventovė. Jos istorija prasideda nuo 1813 metų, po garsiojo Tautų mūšio prie Leipcigo. Jame buvo sužeistas Napoleono pulkų pusėje kovojęs iš Lichen kilęs kalvis Tomas Klosovskis. Jausdamas artėjančią mirtį karštai meldė malonės numirti gimtinėje. Jam pasirodė Dievo Motina su Baltojo Erelio herbu ant krūtinės, pažadėjo grįžimą namo ir paliepė surasti taip atrodantį jos paveikslą ir pargabenti į gimtąjį kraštą. Po 23 metų rado ant pakelės medžio kabantį paveikslą, labai panašų į regėtąjį vaizdą. Parsinešęs pakabino jį kopytelėje ant pušies Gromblino miške netoli Lichen. Nežinomo autoriaus ant maumedžio lentos tapytas paveikslas vaizduoja Švenčiausiąją Mergelę, liūdnei žvelgiančią į vainikuotąjį Erelį.

Kalviui Tomui mirus, paveikslu rūpinosi skerdius Mikalojus Sikatka. Kelis kartus regėjime Dievo Motina jį ragino pasirūpinti, kad paveikslą iš miško perneštų į bažnyčią. Dvasinė vyresnybė, ištyrusi įvykius, nusprendė paveikslą perkelti ir iškilmingai tai atliko 1852 m. rugsėjo 29 d.

Po Antrojo pasaulinio karo, 1949 m., pavesta šventovę aptarnauti Marijonų vienuolijai. Šventovės išplėtimui ir išgarsinimui su nepaprastu įkvėpimu kelias dešimtis metų darbavosi kun. Eugenijus Mikulskis; dabar jis – šventovės garbės kustodas (saugotojas).

1967 m. per Žolinę garbingasis paveikslas buvo vainikuotas popiežiaus Pauliaus VI pašventintu vainiku, Lenkijos Sopulingosios Karalienės titulu. Koronacijai vadovavo Lenkijos primas kard. Stefanus Višinskis, dalyvavo vietinis Vloclaveko vyskupas Antonis Pavlovskis, daug kitų vyskupų, keli šimtai kunigų ir abiejų lyčių vienuolių, apie 150 000 tikinčiųjų. Vainikuotasis paveikslas dabar yra naujosios Bazilikos didžiajame altoriuje.

Minėtajame Gromblino miške stovi dvi kopyčios. Mažesniojoje

kopyčioje gerbiamas iš miško gilumos atgabentas akmuo, ant kurio, pasak legendos, yra atsispaudusios Marijos pėdos.

Parapinė Šv. Daratos medinė bažnyčia buvo pastatyta 1415 m., ją pakeitė mūrinė 1844–1855 m., pritaikant tikinčiųjų labai gerbiamo paveikslą perkėlimui. Istoriniais tyrimais nustatyta, kad paveikslas nupytas XVIII a. antroje pusėje kaip Rokitnos bažnyčioje esančio, pora šimtų metų senesnio paveikslą kopija.

Tarp parapijos bažnyčios ir bazilikos stūkso 25 metrų aukščio Kalvarijos kalnas, sumūrytas iš akmens luitų, sugabentų iš įvairiausių viso krašto vietų. Kopdami į kalną aplankome 14 grotų su Kryžiaus kelio stočių scenomis.

Naujoji didinga bazilika pastatyta 1994–2004 m. erdviame plote (žemė išpirkta iš gyventojų). Jos mastai stulbinantys: 130 m ilgio, kupola 26 m skersmens, bemaž 130 m aukščio bokštas. Marmuro plytelėmis išklotų grindų bendras plotas viršija 2 ha. Viduje telpa keliolika tūkstančių žmonių, Dievo Motinos varpas sveria bemaž 15 tonų – sunkiausias Lenkijoje, ir pati bazilika dydžiu yra pirma Lenkijoje, septinta Europoje, vienuolikta pasaulyje.

Bazilika pastatyta vien aukotojų lėšomis. Septyniolikos tūkstančių dosniausiųjų aukotojų (daug jų iš JAV) vardai įrašyti atminimo lentelėse ant požeminės kopyčios sienų. Statybos išlaidos neskelbiamos: „netinka priminti pinigų Dievui“. Kai pakalbinau kunigą Makulskį, vaikščiojantį po statybą: „Tai prižiūrėte, tėve“, atsakymas būdavo: „Vaikeli, aš meldžiuosi“.

Per metus šventovė sulaukia apie pusantro milijono lankytojų, šv. Komuniją priima apie 700 000 asmenų. Prie šventovės teikiama pagalba priklausomybę nuo alkoholio ir narkotikų turintiems asmenims, veikia dvasinė konsultacija ir leidykla.

Žinios iš internetinės enciklopedijos Wikipedia.pl

Parengė Vilniaus marijonai Bernardinai.lt

A † A IRENA REGIENĖ

Pranešame dideliame liūdesyje, kad 2007 m. rugsėjo 15 d. po sunkios ligos amžinybės namuosna iškeliavo Irena Regienė-Truškauskaitė. Buvo gimusi 1925 m. vasario 7 d. Sasnavos valsč., Marijampolės apskr.

Laimingą jaunystę praleidusi Šventojoje ir Klaipėdoje, karo pasekmėje 1944 m. pasitraukė Vokietijon, o 1949 m. sausio pabaigoje emigravo į JAV. 1952 m. apsigyvenusi Čikagoje, plačiai reiškėsi lietuviškame gyvenime. Ypač labai aktyviai darbavosi Skautų sąjungos atsakingose pareigose. 1980 m. įsijungė į „Draugo“ redakcijos Skautų ir Sporto skyrių. Apdovanota visais LSS garbės žymenimis. Priklausė Mažosios Lietuvos Rezistenciniam sąjūdžiui, BALFui, Lietuvių Bendruomenei ir Lietuvių Respublikonų lygai.

1952 m. sukūrusi šeimą su visuomenininku Algiu Regiu, užaugino sūnus Algį, Liną ir Audrių, šiuo metu gyvenančius tolimuose miestuose.

Velionė bus pašarvota trečiadienį, rugsėjo 19 dieną nuo 4 v. p.p. iki 8 v.v. Brady-Gill/Evergreen laidojimo namuose, 2929 W. 87 St. Evergreen Park.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 20 d. 9:30 val. r. Brady-Gill laidojimo namuose. Šv. Mišios bus aukojamos 10:30 val. r. Jėzuitų kopyčioje prie Jaunimo centro, 5620 S. Claremont Ave., Čikagoje. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A VITALIUI DAMIJONAIČIUI

mirus, reiškiame gilią užuojautą žmonai GRAŽINAI, dukrai VIDAI ir visiems artimiesiems.

Gleveckų šeima

SVEIKATOS KLAUSIMAIS

Minint Limfomos dieną Lietuvoje

Rugsėjo 14-ąją Vilniaus Rotušės aikštėje buvo sukurta išpūdingo dydžio meninė instaliacija „Gyvybės sodas“, skirta paminėti Pasaulinę limfomos dieną.

Kaip sakė instaliacijos autorius Dalius Abaris, instaliacijos tema – sodas – pasirinkta neatsitiktinai. „Sodas – tai vieta kur gali pailsėti, pamąstyti, susikaupti ar atsipalaiduoti. Simboliška, kad sodas rudenį atiduoda savo vaisius. „Gyvybės sodo“ vaisius – kraujo lašas – gyvybės ir vilties šaltinis“, – tvirtina D. Abaris.

Instaliaciją sudaro baltų angelų, širdies vietoje turinčių kraujo lašų,

kompozicija, kurią vilniečiai ir miesto svečiai galės pamatyti visą savaitę. Instaliacija „Gyvybės sodas“ sukurta onkohematologinių ligonių bendrijos „Kraujas“ iniciatyva. Pasaulinė limfomos diena minima norint visuomenę kuo plačiau informuoti apie šią ligą ir jos simptomus, sumažinti vėžio baimę. Informaciniais ir kultūriniais renginiais visuomenei, limfomos pacientams ir jų artimiesiems stengiamasi suteikti kuo daugiau informacijos apie vieną dažniausių kraujo vėžio rūšių – limfomą, jos ankstyvą diagnozę, gydymo galimybes ir rezultatus.

Bernardinai.lt

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

„DRAUGAS“
www.draugas.org

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Dėkojame Lietuvos Šaulių sąjungos** išeivijoje nariams atvykiantiems į „Daugo“ pokylį. LŠS užsake 10 vietų prie stalo.

◆**ALRK Moterų sąjungos 3 kuopa** rugsėjo 22 d., šeštadienį, 2:30 val. p. p. kviečia narių susirinkimą Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Bus aptariami svarbūs reikalai. Kavutės nebus.

◆**Kun. A. Lipniūno – Prezidento A. Stulginskio** Čikagos moksleivių kuopos valdyba ir globėjas kviečia moksleivius ateitininkus į pirmą šių veiklos metų susirinkimą, kuris įvyks šeštadienį, rugsėjo 22 d., nuo 6 val. v. iki 9 val. v. Grybauskų namuose, 72 Silo Ridge Road, Orland Park, IL 60467; tel. 708-349-7426.

◆**Sekmadienį, rugsėjo 23 d., 10 val.** ryto vyks Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bendruomenės Mišios ir tarnysčių mugė. Tai bus viintelės savaitgalio Mišios. Po Mišių vyks tarnysčių mugė. Tai graži proga pažinti žmones, pasidomėti Misijos tarnystėmis bei susipažinti su savanoriais bei savanorėmis. Kas dėl tam tikrų priežasčių šiuo metu nelinksta imtis tarnystės, galės pasidžiaugti jaunų bei vyresnių įnašu, siekiant, kad Misija būtų verta savo globėjo Palaimintojo Jurgio Matulaičio vardo ir pavyzdžio.

◆**Rugsėjo 30 d., sekmadienį, 3 val. p.p.** Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre bus Lietuvių rašytojų draugijos 2006 metų literatūrinės premijos įteikimas poetams: Irenai Norkaitytei-Gelazienei ir dr. Antanui Lipskiui. Kartu vyks ir jų meno darbų paroda. Maloniai kviečiame atvykti. Ruošia JAV Lietuvių rašytojų draugija.

◆**Balzeko lietuvių kultūros muziejus** maloniai kviečia Knygos mylėtojų klubo narius į susitikimą-diskusiją „Antano Škėmos apysaka „Izokas““. Apysaka išspausdinta A. Škėmos raštų III tome (Čikaga, Algimanto Mackaus knygos leidimo fondas, 1985). Apysakos kopiją galima nusipirkti Balzeco lietuvių kultūros muziejaus parduotuvėje. Kaina 10 dol. Susitikimas vyks šeštadienį, spalio 27 d., 7 val. v. Balzeco lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd.,

Chicago, IL 60629). Vaisinsimės kava bei vynu. Dalyvio mokestis 5 dol. Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500 (Undinė Uogintaitė).

◆**Šių metų gruodžio 2 d., sekmadienį,** Jaunimo centro didžiojoje salėje vyks Jaunimo centro pokylis. Šiemet Jaunimo centras švenčia sukaktuvinę 50 metų šventę. Šiai šventei pažymėti bus išleistas proginis leidinys, kuriame galėsite pasveikinti Jaunimo centrą arba įdėti reklamą apie savo veiklą. 1 psl. kaina – 100 dol., pusė – 50 dol., ketvirtis – 25 dol. Laiškus ir čekį prašome siųsti iki spalio 1 d. adresu: Lithuanian Youth Center, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636-1039. Jaunimo centro taryba iš anksto dėkoja.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**Spalio 6-7 dienomis Šv. Kazimiero parapijoje, 2718 St. George St., Los Angeles** vyks Lietuvių dienos. Renginyje galėsite susipažinti su lietuvišku menu, paragauti tradicinio lietuviško maisto, atsigaiivinti lietuviškais gėrimais. Lietuvių dienosose dalyvauja žinomi meno kolektyvai: „Sutaras“ ir „Aitvaras“ iš Lietuvos, ansamblis „Dainava“ iš Čikagos, „Gyvataras“ iš Kanados ir šventės šeimininkai „Spindulys“ bei „Retro“. Bilietų kaina: suaugusiems – 8 dol., vyresniems – 6 dol., vaikams iki 12 metų amžiaus – nemokamai. Lietuvių dienos prasidės penktadienį naktiniu vakarėliu. Šeštadienį Sheraton Universal Hotel, 333 Universal Terrace Parkway, Nort Hollywood bus pokylis. (Įėjimas – 95 dol.). Tel. pasiteiravimui: 818-701-7977 arba: www.LTDays.com

◆**Beverly Shores lietuvių klubas** kviečia visus tautiečius, artimuosius ir draugus į tradicinę rudens gegužinę, kuri vyks spalio 13 d. 6 val. v. Blue Chip Hotel and Casino Grand Ballroom salėje, 12 Easy treet, Michigan City, IN (www.bluechipcasino.com). Vaisės, muzika, šokiai. Muzikinė programa – „Cigar“ grupės nariai Gražulis ir Pilibaitis. Renginio pelnas bus skirtas moksleivių ir studentų paramai. Auka – 60 dol. asmeniui. Vietas užsisakyti tel. 219-879-9025 po 6 val. v. (Michigan laiku) iki rugsėjo 29 d.

Tradicioniai rudens lėšų telkimo „Derliaus pietūs“

Organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ tradiciniai rudens lėšų telkimo „Derliaus pietūs“ rengiami rugsėjo 30 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Pradžia 12:30 val. p. p. Visi kviečiami dalyvauti, nes rėmėjų dosnumo dėka organizacija galės toliau remti Lietuvos pomokyklinius dienos centrus ir laikinuosius globos namus, kuriuos lanko socialiai remtinų šeimų vaikai. Vietas galima užsisakyti tel. 708-301-5881 (Nijolė Nausėdienė).

Lemont apylinkei šiemet patikėta globoti JAV Lietuvių Bendruomenės XVIII Tarybos antrąją sesiją

(rugsėjo 21-23 dienomis)
Hilton viešbutyje, 9333 S. Cicero Ave., Oak Lawn.

Ta proga **rugsėjo 22 d., šeštadienį,** Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje sesijos dalyviams ir visuomenei ruošiamas **iškilmingas pokylis.** 7 val. v. – kokteiliai; 8 val. v. – šventinė vakarienė.

Meninę programą atliks „Gabija“. Vaisės ruoš kavinė „Bravo“. Šokiams gros „Kaukas“. Bilietų kaina 45 dol. Bilietus galima užsisakyti tel. 708-974-0591 (Irena Vilimienė).

Maloniai kviečiame dalyvauti šiame neeiliniame JAV LB renginyje.

Ateitininkų namuose sekmadienį, rugsėjo 16 d. buvo suruošta dr. Jono Šalnos skulptūrų paroda. J. Šalnos darbai puošia ne vieno čikagiečio namus, tad nenuostabu, kad į parodą atvyko gausus būrys šio meno mylėtojų.

Laimos Apanavičienės nuotraukoje: Žiūrovai susidomėję apžiūrėjo dr. Šalnos eksponuojamas skulptūras iš šiekštų.

Pavargote nuo kasdienybės, nuo vienodų vakarų ir susiraukusių veidų? Jaučiate nostalgiją laimingiausiame Jūsų gyvenimo laikui? Trokštate išpūdzų ir naujų pažinčių? Tad paskubėkite!

Skelbiame lietuvišką vakarą

„Kaip senais gerais laikais“,

kuris įvyks

spalio 13 d., šeštadienį, 6:30 val. v.

Stardust Lanes Bowling klube

Stardust Lanes/Orbit Lounge, 1465 US Hwy 441 SE, Okeechobee, FL 3497

Tik čia, kaip senais gerais laikais, Jūs galėsite sugrįžti į nepamirštamų metų prisiminimus. Tik čia, kaip senais gerais laikais, smagiai praleisti laiką didelėje draugiškoje kompanijoje ir tik čia pasiklausysite tikros lietuviškos muzikos – pirmą kartą Florida **Liveta ir Petras Kazlauskai!** Bet tai dar ne viskas!

Skanausime lietuviško kugelio su spirgučiais (m...m... skanumėlis), gausinsimės šaltu lietuvišku alumi bei kitais gėrimais, galėsime pažaisti kėgliais (gal net susiburti į Lietuvių kėglininkų (Bowling) klubą) ir linksminsimės „**Kaip senais gerais laikais**“. Nesirūpinkite dėl vėlaus grįžimo namo – Jūsų paslaugoms Contact Pier 2 Resort viešbutis. Bet ir tai dar ne viskas! Kitą dieną patys išstvermingiausi galės dalyvauti „Eagle Bay Airboat Rides“. Padovanokite sau šventę – Jūs tikrai jos verti! Bilieto kaina – 25 dol. Skubėkite, bilietų skaičius – ribotas. Bilietus užsisakykite telefonais: 561-309-6708 arba 863-517-0796 arba registruotis el. paštu:

lithuaniancentre@gmail.com

Informaciją apie viešbutį rasite internetiniame puslapyje: <http://www.pier2resort.com/index-4.html> arba paskambinę telefonu (Toll Free): 800-874-3744. Patariame! Vietas užsisakykite iš anksto.

Informacija apie „Eagle Bay Airboat Rides“ rasite: <http://okeechobeeairboat.com/> arba sužinosite paskambinę telefonu: 863-824-0500. Iki pasimatymo šventėje „**Kaip senais gerais laikais**“! Praneškite visiems savo draugams bei artimiesiems! Visų Jūsų labai lauksime.

Lithuanian Education & Culture Center Inc. Lietuvių Švietimo ir Kultūros Centras, 44 Coconut Row, Suite T10, Palm Beach, FL 33480.

Mūsų tinklalapiai: www.lithuaniancentre.com arba

Balys Slonskis, gyvenantis Oak Lawn, IL, paaugojo dienraščiai 60 dol. auką. Nuširdžiai Jums ačiū.

Zita Kirsnauskaitė iš Cicero, IL atsiuntė „Draugui“ dosnią 110 dol. auką. Dėkojame už Jūsų dosnumą ir paramą.

Vytas Petrulis, gyvenantis Walled Lake, MI, užsiprenumeravo „Draugą“ dar metams ir kartu su mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Labai labai ačiū.

Karolina Bruzas iš Homewood, IL atsiuntė „Draugui“ dosnią 60 dol. auką. Esame labai dėkingi už Jūsų paramą.

Lydia Liepinaitis, gyvenanti Riverside, IL, paaugojo „Draugui“ 60 dol. auką. Ačiū, kad mus skaitote ir remiate.

Janina Šalnienė iš Lemont, IL pratęsė „Draugą“ prenumeratą dar vieneriems metams ir kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Nuširdžiai dėkojame.